

ÅRSMELDING 2007

SOGN OG FJORDANE ENERGI AS

Innhold

Konsernsjefen har ordet	3
Organisasjon og selskapsstruktur	4
Styret si melding	5
Resultatrekneskap	12
Eignelutar	13
Gjeld og egenkapital	14
Kontantstraumanalyse	15
Notar til rekneskapen	16
Revisjonsmelding	33
Nøkkeltal	34
Dotterselskapa i konsernet	34
Verdirekneskap	35

SFE KONSERNSTYRET

Arvid Lillehaug

leiar

Birger C. Schönberg

nestleiar

Mathias Råheim

Per Atle Kjøllesdal

Kristin Linnerud

Bente Frøyen Steindal

Geir Magne Evebø

repr. for tilsette

Vidar Solvang

repr. for tilsette

Oddmund Årdal

repr. for tilsette

SFE KRAFT AS

Ole Schanke Eikum

leiar

Ingolf Aagård

nestleiar

Hans Gunnar Nåvik

Anne Katrin Oppheim

repr. for tilsette

SFE NETT AS

Ole Schanke Eikum

leiar

Ingolf Aagård

nestleiar

Hans Terje Ylvisåker

Ernfred Øygard

repr. for tilsette

SFE PRODUKSJON AS

Ole Schanke Eikum

leiar

Ingolf Aagård

nestleiar

Dag Smedbold

Mons Solheim

repr. for tilsette

SFE NATURGASS AS

Ingolf Aagård

leiar

Christian Ameln

nestleiar

Eivind Opsahl

Ole Schanke Eikum

Martin Holvik

FIRDAKRAFT AS

Ingolf Aagård

leiar

Martin Holvik

nestleiar

Jan Inge Erdal

Konsernsjefen har ordet

Målsetnaden på 120 mill. kroner er nådd!

SFE har røtter langt tilbake i førre århundre, men dagens organisasjon og verksemdar vart etablert gjennom fusjonen mellom SFE og YFK i 2003. For fem år sidan etablerte vi ein strategisk kurs og sette oss ambisiøse målsetnader for den ferske organisasjonen. Eit av måla var å få eit resultat på 120 mill. kroner i 2007. Den gongen hadde vi «berre» eit resultat på 80 mill. kroner – vi måtte altså auke resultatet med 50% i løpet av fem år!

Vi har satsa ein del på organisasjonsutvikling desse fem åra, og eg vil trekke fram eit foredrag den kjente idrettspsykologen Frank Beck hadde for oss i SFE. «Det er meg det kommer an på» var mottoet til Frank Beck, og også tittelen på den vesle, men innhaldsrike boka hans. Det er altså ikkje kollegaen i kontoret ved sidan av eller montørane på det andre arbeidslaget det kjem an på – nei det er oss sjølve det kjem an på. Alle må yte sitt, som små og store tannhjul som til saman utgjør «SFE-maskineriet».

Vi klarte å oppnå resultatmålet vårt i 2007, og det med god margin. Resultatet blei 151 millionar for å vere nøyaktig. Eg må innrømme at eg ikkje alltid var like sterk i trua på at vi skulle lukkast, men vi har alltid hatt målet klart definert og profilert. Eg synest Frank Beck får sagt det så godt på den siste sida i boka si:

Når vi roser oss selv for det vi har gjort bra, og andre som betyr noe for oss gjør det samme, og i tillegg forteller oss hva vi kan bli enda bedre på, skaper det trivsel. Og trivsel har innflytelse på humøret vårt. Trivsel og humør er nødvendig for å gjøre en god jobb, og begge er også vårt eget ansvar.

Når du og jeg blir mer bevisst på å tenke positivt og hvordan det igjen leder til at vi mestrer ting bedre, tenker vi muligheter og finner løsninger. Vi tør søke utfordringer og ta avgjørelser. Dette utvikler våre ressurser og skaper fremgang. Vi blir litt bedre for hver gang. Gjør en bedre jobb, og får et bedre liv.

I 2007 har vi jobba ekstra grundig med strategiplanen vår, og vi har hatt ein direkte og god dialog med alle eigarane våre i denne prosessen.

Eigarane sine forventingar og krav til oss er ikkje blitt noko mindre. Eigarane våre ønskjer at vi både skal levere gode økonomiske resultat samstundes som vi skal spele ei stor og viktig rolle som regional utviklingsaktør. Vi kan jo trekke litt på smilebandet, og seie at dette minner om Ole Brum-politikken: Ja takk, begge delar. Det kan oppfattast urealistisk eller det kan oppfattast som ein ny «hårete» målsetnad for SFE, for å bruke Ingebrigt Steen Jensen sitt uttrykk.

Vi kan absolutt velje å sjå realistisk og positivt på eigarane sine forventingar og krav til oss. Vår fem-årige historie viser nettopp at vi har tatt grep om utvikling av SFE og regionen vår, samstundes som vi har lagt bak oss det beste resultatet i historia. Eigarane sine «hårete» målsetnader medfører at SFE også i framtida vert ein både spennande og triveleg arbeidsplass. Men innfriing av eigarane sine forventingar kjem ikkje gratis – her må vi igjen ta til på ny frisk. Suksess i går er ingen garanti for framtida, til slutt litt meir frå boka til Frank Beck:

Det er like viktig for oss å bli ferdig med eller legge bak oss både det som var dårlig, og det som var bra. Vi blir ikke nødvendigvis gode i morgen, selv om vi var gode i dag.

Takk til alle i SFE for at vi saman greidde å oppnå målsetnaden vår, og velkomen til ei ny og spennande framtid med SFE.

Ole Schanke Eikum
– konsernsjef –

Konsernleiinga

Konsernsjef
Ole Schanke Eikum

Økonomidirektør
Ingolf Aagård

Produksjonsdirektør
Ola Lingaas

Nettdirektør
Asgeir Aase

Kraftdirektør
Anne Kristin Hjelte Jordal

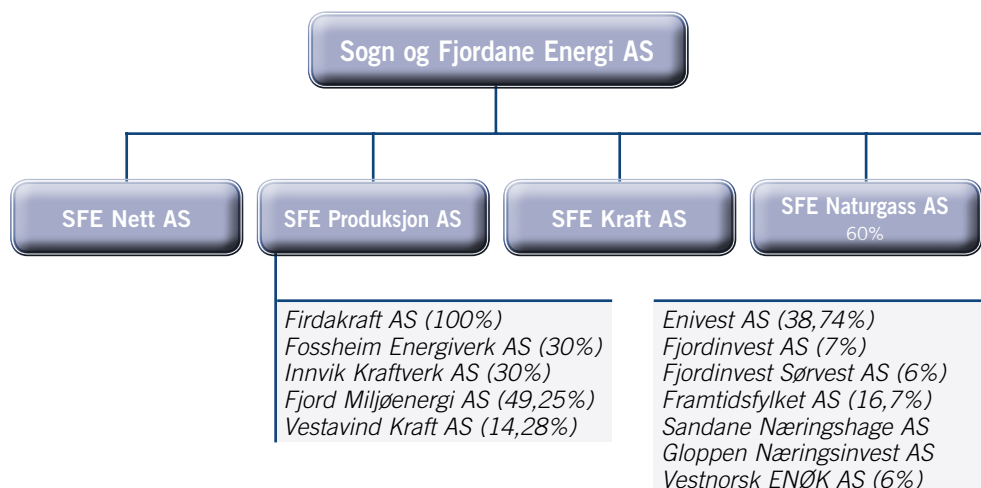

Ole Bent Søreide
Personalsjef

Asle Grotle
Naturgassdirektør

Organisasjon og selskapsstruktur

Eigarsamansetninga i konsernet

Sogn og Fj. fylkeskommune ...	48,15%	Askvoll kommune.....	1,44%
BKK.....	38,54%	Selje kommune.....	1,39%
Flora kommune.....	4,51%	Eid kommune.....	0,14%
Gloppen kommune.....	3,36%	Naustdal kommune.....	0,07%
Bremanger kommune.....	2,40%		

SFE STARTAR MED SEG SJØLV

SFE-tilsette og samarbeidspartnarar kjem til å merke det auka miljøfokus på fleire måtar framover. I løpet av 2008 skal administrasjonsbygget på Sandane sertifiserast som miljøfyrtårn.

– Alle traineeane i fylket har som fellesprosjekt at vi skal setje miljø og klima på dagsorden i våre respektive bedrifter. Det er vår eigen trainee Monica Brandsøy Lystad som forklarar bakgrunnen for prosessen som starta i 2007.

– Då eg lanserte dette for leiargruppa i SFE, fekk eg full tilslutning, og stor fridom til å drive arbeidet vidare.

Stort potensiale

Gjennom implementeringa av Vestnorsk Enøk har SFE også sikra seg den einaste godkjende miljøfyrtårnkonsulenten i Sogn og Fjordane. Dag Einar Gule har arbeidd i kraftbransjen i heile sitt yrkesaktive liv og har dei siste åra vore energirådgjevar i Vestnorsk Enøk.

Dag Einar er den einaste godkjende konsulenten i fylket. Sogn og Fjordane har også berre ei verksemd som er godkjent miljøfyrtårn – Fretheim hotell i Flåm.

– På bakgrunna av dette er her eit stort potensiale til å bli betre i fylket, seier han.

Betyr dette at bedriftene i Sogn og Fjordane er nokre miljøsvin?

– Nei, det er det ikkje grunnlag for å hevde, seier Dag Einar. I mange tilfelle er det berre papirarbeid og dokumentasjon som skal til for at bedriftene blir godkjende som miljøfyrtårn.

Bilkøyring er eit viktig område

Begge peikar på transport, energibruk og avfallshandtering som sentrale forbedringsområde. Når vi startar arbeidet i eige hus først, er det for eksempel naturleg å sjå på bilkøyring Sandane – Florø. Vi må sjå på mulegheitene for samkøyring, auka bruk av telefon- og videokonferanseutstyr. Biltype og køyrestil skal også under lupa, seier ho.

Miljø og klima

Styret si melding for 2007

Konsernet SFE fekk eit overskot etter skatt på 151 mill. kr som er det høgste i SFE si historie. Styret vurderar resultatet som godt og det er vesentleg betre enn budsjettet. Hovudgrunnen til resultatauken er at nettselskapet er innvilga ei auka inntektsramme på 64 mill. kr i samband med auka pensjonskostnader. SFE produserte 1622 GWh som er ein auke på 345 GWh samanlikna med 2006, men noko under rekordproduksjonen i 2005. Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 604 GWh i 2007, ein auke på 7,7% frå 2006.

Styret tilrår eit samla utbytte på 305 mill. kroner for 2007, og tilrår samstundes at generalforsamlinga vedtek ein utbyttepolitikk på 70% av årsresultatet for framtida.

SFE har i 2007 gjennomført investeringar på til saman 116 mill. kroner, størstedelen i nye nettanlegg. Innan energi-produksjon har SFE kjøpt 49% av aksjane i biovarmeselskapet Fjord Miljøenergi AS og bygd to nye kraftstasjonar.

Ved utgangen av året var det 197 tilsette og 9 lærlingar/trainear i SFE - kvinnedelen i SFE er på 19%. Sjukefråveret er på 3,84% i 2007, ein svak oppgang frå 2006. Fusjonsprosessen med Sunnfjord Energi vart avslutta utan resultat i 2007. Styret sin strategi har no fokus på å forbetre SFE si verdiskaping for slik å styrke selskapet sin posisjon innan energibransjen i fylket og på Vestlandet.

Verksemda

Sogn og Fjordane Energi AS (SFE) er eit energikonsern med hovudaktivitet innan vasskraftproduksjon, krafthandel og kraftoverføring gjennom dei heileigde dotterselskapa SFE Produksjon AS, SFE Kraft AS og SFE Nett AS. Selskapet sitt forretningskontor er på Sandane i Gloppen kommune.

SFE Naturgass AS har som formål distribusjon og sal av naturgass (LNG) og eig regionale mottaksanlegg i Florø og Høyanger. Selskapet er eigd av SFE med 60 % og Gasnor med 40%.

SFE tilbyr også tenester innan rådgiving mot småkraftmarknaden, entreprenørtenester, bustadalarm og enøk-tenester. SFE eig kommunikasjonsfiber og leiger denne ut til breiband- og teleselskap. SFE sitt engasjement innan breiband er gjennom selskapet Eninvest AS, der SFE har ein eigarskap på 39%.

Vestavind Kraft AS er eigd av SFE (14,3%) saman med 6 andre energiselskap på Vestlandet. Selskapet har samlokalisering med SFE på Sandane. Formålet til selskapet er å utvikle, bygge, eige og drive vindkraftanlegg. Selskapet har konsesjonssøkt 2 landanlegg og eit offshoreanlegg samt sendt melding om ytterlegare eit offshoreanlegg.

Sjølvs held ho på å ta lappen, og på ein langtur til Førde, var det fokus på økonomisk køyring. På framturen køyrde ho vanleg. På retur gjorde sjåførlæraren ho bevisst på korleis ho brukte gasspedalen. Køyrecomputeren i lærevogna gav umiddelbart utslag.

- Kanskje alle tilsette skulle ta «miljølappen», undrar ho.

Når SFE får sertifisert Strandtun som eit Miljøfyrtårn er dette eit viktig signal ut til omgjevnadane våre – både kundar og leverandørar.

- Vi ser at store miljøbevisste bedrifter, set strenge krav til leverandørar på miljørada. Difor er det viktig for SFE å få sertifisert SFE sine eigedomar, understrekar dei ilag.

Parallelt med sertifiseringa av Strandtun held også Dag Einar på med ein liknande jobb for Sparebanken Sogn og Fjordane sitt administrasjonsbygg i Førde.

SFE sitt einaste EL-bil-alibi pr. i dag. Med dagens batterikapasitet rekk ein ikkje Sandane – Florø, men kanskje bør hybrid-bilar vere førstevallet for SFE i framtida, spør Monica Brandsøy Lystad og Dag Einar Gule.

Miljø⁵ og klima

SFE kjøpte i 2007 49% av aksjane i biovarmeselskapet Fjord Miljøenergi AS. Selskapet har konsesjon for fjernvarmeanlegg i Vågsøy og har konsesjonssøkt eit anlegg i Førde.

SFE sin visjon er å vere – *eit framtidretta energikonsern i Sogn og Fjordane.*

Året 2007 var eit nytt år prega av stor prisvariasjon både for elkraft og andre råvarer. Oljeprisen nærma seg 100 dollar pr fat, og fraktratar og noteringar på kol nådde rekordhøgder. Men kvoteprisane for CO2 2007 fall ned mot 10 eurocent i løpet av året, som følgje av god balanse på slutten av fase I i Kyoto-avtalen. Mykje nedbør og store snømagasin førte til eit sterkt press på den nordiske systemprisen. Særleg gjekk dette utover områdeprisen i Sør-Noreg, der vekesnittet var nede i 3 øre/kWh, og i heile 7 veker var snittprisen under 10 øre/kWh. Dette er prisar ein må tilbake til 90-talet for å finne maken til. Systemprisen i Norden var i gjennomsnitt over året på 22,4 øre/kWh. Fordeling over året var meir normal, dvs fallande utover vinteren og våren, men med ei relativt kraftig stigning utover hausten.

Tradisjonelt er det vassressursen som bidreg mest til variasjon i kraftprisar i den nordiske marknaden, og året 2007 fekk ein god vassressurs gjennom heile året. Stigande brenselsprisar utover hausten gav rekordnoteringar på kraftbørsen både for 2007 og seinare år. Samtidig kom ein over i fase II (2008-2012) i Kyoto-avtalen, der kvoteprisane vart notert til omkring 20 euro. Ein reknar at 50-80 % av kvoteprisen inngår i prisinga av kraftkon-

traktar, så innføring av klimakvoter bidreg både til nivå og variasjon i kraftprisane.

Ein annan faktor som verkar inn på kraftprisar er konjunkturar. Veksten i forbruket viser teikn til å flate ut, og med ei aukande interesse for utbygging av ulike former for kraft kan det gje betre kraftbalanse og eventuelt fallande prisar. I motsett retning peikar aukande integrering med kontinentet, som i mange år har hatt høgare kraftprisar enn Norden.

Konsernet SFE fekk eit overskot etter skatt på 151 mill. kr mot eit resultat på 101mill. kr i 2006. Hovudgrunnen til resultatauken er at nettselskapet er innvilga ei auka inntektsramme på 64 mill. kr i samband med auka pensjonskostnader. I tillegg produserte SFE 1622 GWh som er ein auke på 345 GWh samanlikna med 2006. Ein stor del av SFE sin produksjon er sikra i langsiktige prisavtaler. SFE oppnådde om lag marknadspris i 2007.

Oversikt over produksjon og magasin dei siste 4 åra er slik:

	2007	2006	2005	2004
Produksjon	1622 GWh	1277 GWh	1699 GWh	1348 GWh
Magasin 31.12	402 GWh	422 GWh	429 GWh	425 GWh

Styret har etter drøfting med eigarane nedfelt retningslinjer for selskapet sin utbyttepolitikk. SFE skal gjennom utbytte og verdi-auke på selskapet gje aksjonærane ei konkurransedyktig avkastning samanlikna med alternativ investering og med tilsvarende risiko. Retningslinjer med forslag om ein utbyttepolitikk med

MED OPPHAVSGARANTIER FRÅ SFE

- Er det nokon som verkeleg har handlingsrom og visjonar om å tenke miljøvenlege løysingar, er det nettopp vi i forbrukarsamvirket. Den nytilsette direktøren for Coop Vest, Geir Espe, peikar på at deira forbrukareigde organisasjon har eit spesielt ansvar for å høyre på kva verdiar kundane (og eigarane) deira set pris på. I denne samanhengen handlar det om grønne sertifikat frå SFE.

- **Kvifor kjøper de opphavsgarantiar hos SFE?**

- Vi trur at mange av kundane våre er uroa for klimaendringane, men at den einskilde ikkje heilt veit kva dei kan gjere for å redusere eigen miljøbelastning. Då meiner vi at Coop som forbrukareigd verksemd har både ansvar og mulegheit til å legge til rette for enklare og betre miljøval. I tillegg til at vi i alt vi føretek oss skal prøve å halde fokus på det.

Espe forklarar at miljø er i fokus på alle områder inn- anfor Coop. Alt frå kjøp av straum til avfallshandtering, returemballasje og kjøp av bilar med lågt Co2-utslepp. Dei har vore med i eit sentralt initiert Enøk-prosjekt der målet har vore å spare 15% på straumforbruket. Dei har dessutan no fått svanemerka to butikkar – Coop Extra i Førde og Mega i Ørsta. Ein tredje blir forhåpentlegvis godkjend i løpet av våren.

Administrerende direktør i Coop Vest BA, Geir Espe syner fram beviset på at forbrukarsamvirket er miljøbevisst. Hovudkontoret i Førde er svanemerka og no kjøper dei opphavsgarantiar frå SFE.

70% utbytte av konsernårsresultat etter skatt, vil bli lagt fram for selskapet si generalforsamling i juni 2008.

For 2007 tilrår styret eit samla utbytte på 305 mill. kr. I tillegg til 105 mill. kr som tilsvare 70% av årsresultatet etter skatt, tilrår styret ei ytterlegare utbetaling på 200 mill. kr. SFE si finansielle stilling er god, med ein eigenkapitalandel på 43% pr 31.12.07 etter avsetning for utbytte.

SFE har vore gjennom ein lang og krevjande prosess med fusjonsdrøftingar med Sunnfjord Energi AS. Arbeidet starta tidleg i 2006 og fusjonsplanane vart lagt fram for eigarane våren 2007. Eit fleirtal av eigarane i begge selskapa sa nei til fusjonen og arbeidet vart derfor avslutta utan resultat.

Sogn og Fjordane har eit stort potensiale for ny fornybar energi, og store deler av denne er ikkje mogeleg å realisere utan å gjere forsterkningstiltak i nettet. Statnett har konsesjonssøkt ny 420kV linje Møre – Indre Sogn. SFE har vore aktiv deltakande i prosessane rundt traseval og nedtransformeringspunkt. Statnett sitt arbeid er i samsvar med SFE sine tilrådingar, både ved preferanse av trasealternativ, nedtransformering i Moskog frå dag 1 og i Åskåra tidsmessig tilpassa utbygging av småkraft og vindkraft.

Stortinget har vedteke at Lutelandet skal nyttast som forsyningspunkt for Gjøa-feltet dersom det er teknisk mogeleg og miljømessig forsvarleg. Prosjektet er i samarbeid med Sunnfjord Energi AS ettersom det er krav om to uavhengige forsyningar fram til Lutelandet. StatoilHydro har prioritert Mongstad som forsynings-

punkt, og NVE har tildelt konsesjon til sjøkabel Mongstad-Gjøa. Straumforsyning til Lutelandet er eit viktig prosjekt med tanke på næringsutvikling og vindkraftutbygging i området. Nettselskapa har i si anke dokumentert at strumforsyning til Lutelandet kan realiserast innan dei fristar Stortinget har føresett. Anken vert handsama av OED våren 2008. SFE sin del av prosjektet utgjør ca 55 km 132kV-nett til ein samla kostnad på 140 mill. kr. Ein del av kostnaden vil bli finansiert av anleggsbidrag.

I regi av selskapet Firdakraft AS er Dauremål og Bjørndalen kraftverk bygd i Øksenelvane. Kraftverka utnyttar fall mellom eksisterande magasin. Kraftverka er ikkje overtekne enno på grunn av tvistes spørsmål knytt til kvaliteten på turbinleveransane.

Kraftforbruket i eige forsyningsområde var på 604 Gwh i 2007, ein auke på 7,7% frå 2006. SFE sitt nett har god og stabil leveringskvalitet. Oppetid på nettet var 99,98% i 2007 og er på same nivå som tidlegare år.

Pr. 31.12.07 har selskapet ei akkumulert mindreinntekt for nettområdet på 102 mill. kr. Av dette skal 19 mill. kr fakturerast sentralnettet i 2008. Det er styret sin intensjon å krevje inn den øvrige mindreinntekta i løpet av ein 5 års periode.

Årsrekneskap

Resultat

SFE konsernet hadde i 2007 ei omsetning på 721 mill. kr. Dette er ein auke på 61 mill. kr frå 2006. Inntektene er fordelt med

- Målet er å få dette inn på dei største butikkane no i år, men det er sjølv sagt eit kostnadsspørsmål her som elles, seier han.

- De hadde vel ikkje gjort alle desse tiltaka dersom de ikkje hadde tru på at dette vil løne seg – at de vil selje meir varer som følgje av denne miljøatsinga?

- Både ja og nei. Coop er jo ein forbrukareigd organisasjon. Gjennom makta som ligg på desse eigarane, har vi også ei plikt på å lytte til dei ynskja og krava som dei set. Du vil f. eks finne ein Coop-butikk i små grendelag som dei andre daglegvarekjedane ville ha lagt ned for lenge sidan. I og med at kundane i denne butikken er med å eig oss, har vi også slike omsyn å ta i utviklinga og drifta av organisasjonen.

- Korleis kjem vi til å sjå dei grøne sertifikata igjen i marknadsføringa til Coop Vest?

- Vi har stadig større fokus på miljøvennlege produkt i våre butikkar, seier Espe, og nemner reine varer, økologiske varer og kortreist mat som døme. - Dette vil vere viktig for oss å få fram at vi tar på alvor. Dersom det fører til at også fleire støttar opp om oss, så vil det sjølv sagt legge trykk på andre - noko vi alle vil tene på. Det er generasjonane etter oss som vil få nytte av dette, avsluttar den forholdsvis ferske direktøren for Coop Vest BA.

GRØN BOKS

I løpet av 2007 var SFE sentral med å utvikle bransjen sin omdømmekampanje – Grøn Boks. Mange tankar og idear blei kasta fram og drøfta før det endelege resultatet viste seg som ein reklamefilm som blei sendt på TV2 i februar parallelt med at det blei annonsert både sentralt og i lokale aviser.

Hovudbodskapsen i kampanjen er at energibedriftene i Norge er ein del av klimaløysinga. Det er vi som sit med dei fornybare energiressursane, og ved ei auka satsing på oss, vil Norge kunne vise veg i arbeidet med å redusere dei farlege utsleppa.

Kampanjen skal også styrke omdømmet vi har i marknaden og gjere bransjen attraktiv for dei som skal velje yrkesveg. Kampanjen kjem til å vise igjen i ulike samanhengar utover heile 2008. Ei foreløpig evaluering viser at kampanjen ser ut for å ha verka slik ein hadde tenkt. Den tyngste satsinga i Grøn-boks regi kjem for SFE sin del hausten 2008. Fram til då har vi saman med ein lokal ungdomsskule utvikla eit undervisningsopplegg som vi vonar kan nyttast av alle skulane i dekningsområdet vårt.

432 mill. kr frå sal av kraft, 252 mill. kr frå nettinntekter og 36 mill. kr frå andre driftsinntekter.

Driftsresultatet er på 251 mill. kr, ein auke på 38 mill. kr frå 2006. Resultatbetringa er på forretningsområde nett som følgje av auka inntektsramme.

Konsernet har netto finansinntekter på 3 mill. kr i 2007. Til samanlikning hadde SFE netto finanskostnader på 9 mill. kr i 2006. Pr 31.12.07 er det inntektsført 3 mill. kr i urealisert gevinst på rentederivat som ikkje inngår i sikringsbokføring. Det er vidare inntektsført 6 mill. kr i andel av overskot frå tilknytte selskap. Høg mindreinntekt og NVE sitt vedtak om auka inntektsramme pga pensjonskostnader fører også til auka renteinntekter.

Resultatet før skatt er på 254 mill. kr, ein auke på 50 mill. kr frå 2006.

Total skattekostnad er på 104 mill. kr fordelt med 69 mill. kr på overskotsskatt og 35 mill. kr på grunnrenteskatt. Grunnrenteskatten er redusert med 10 mill. kr og skuldast prisedgangen i kraftmarknaden som fører til lågare skatt sjølv med ein produksjonsauke på 345 GWh samanlikna med 2006. Effektiv skatteprosent er på 40,8% mot 50,5% i 2006.

Konsernet sitt årsresultat etter ordinær skattekostnad er 151 mill. kr som er 49 mill. kr høgare enn i 2006. Resultatet er det høgaste i SFE si historie.

Årsresultat og disponeringar

Utbytte blir utbetalt frå morselskapet som har eit resultat på 125 mill kr . Styret foreslår slik disponering av årsoverskotet:

Overført frå annan eigenkapital	-180 mill. kr
Avsett til utbytte	305 mill. kr
Sum disponert	125 mill. kr

Fri eigenkapital pr 31.12 etter avsett utbytte er 117 mill. kr.

Balansen

Konsernet har ein totalbalanse på 2.518 mill. kr. Den bokførte eigenkapitalen pr. 31.12 er på 1.083 mill. kr. og utgjer 43% av totalkapitalen.

Den renteberande gjelda i SFE er på 589 mill. kr og er på same nivå som i 2006.

Totale investeringar er på 116 mill. kr. Investeringane fordeler seg slik:

SFE Nett	63 mill. kr
SFE Produksjon/Firdakraft	36 mill. kr
Øvrige selskap	17 mill. kr
Sum investeringar	116 mill. kr

FORSKING PÅ FORNYBAR ENERGI

SFE har løyvd 2,5 mill kr til forskning på fornybar energi. Løyvinga er gitt til eit forskingsprogram på fornybar energi ved Høgskulen i Sogn og Fjordane og Vestlandsforskning.

Høgskulen i Sogn og Fjordane og Vestlandsforskning planlegg eit felles 4-årig forskingsprogram på fornybar energi: *Kunnskap om samfunnsmessige vilkår for auka produksjon og bruk av fornybar energi.*

I programmet tek ein føre seg:

- Samfunnsmessige rammevilkår og styringsmoglegheiter for produksjon og distribusjon av fornybar energi.
- Fornybare energikjelder basert på vatn, vind, bioenergi og naturvarme.
- Relevante problemstillingar for myndigheiter og bedrifter i Sogn og Fjordane som på eit høgt fagleg

nivå kan formidlast til nasjonale og internasjonale fagmiljø.

- Tverrfagleg forskning.
- Teknologisk innsikt i produksjonsprosessar, avgrensa til vatn, vind, bioenergi og naturvarme.

Følgjande fem fagområde er valt ut som konkrete forskingsområde:

1. Heilskaplege miljøanalysar
2. Institusjonelle barrierar
3. Økonomi og marknad
4. Lokale areal- og miljøanalysar
5. Samhandling

Styret er ikkje kjend med at det etter balansedagen har oppstått hendingar som har vesentleg innverknad på resultat, balanse eller selskapet si framtid.

Finansiell risiko

Finansiell risiko vert styrt for å sikre gode og stabile resultat samt langsiktig verdiskaping. Styret har vedteke rammer for selskapet si risikoeksponering innan områda kraft, finans samt valuta.

SFE er eksponert for ulike typar risiko i kraftmarknaden. Selskapet sin strategi er å sikre stabil inntening av kraftproduksjonen for å kunne gi stabile utbytte til eigarane. Ein del av krafta som skal produserast i komande periodar er prissikra gjennom hovudsakleg finansielle avtaler. Valutarisikoen vert sikra gjennom terminmarknaden. Grunnlaget for valutasikring er selskapet sine framtidige kontantstraumar i Euro på Nord Pool. Det er etablert rammer for valutasikring og med avtrappande sikringsnivå framover i tid.

Rentenivået har i tillegg til verknad på finanspostane, også verknad for inntektsramme, grunnrente- og eige-domsskatt samt pensjonskostnadene. Finansstrategien tek sikte på samordning av den totale risikoen når det gjeld rentebinding, plassering av overskotslikviditet og bruk av finansielle instrument. Renterisikoen for SFE sine finanskostnader er avgrensa gjennom aktiv styring av renterisikoen.

Kredittrisikoen for selskapet er vurdert å vere låg ettersom det meste av kraftproduksjonen vert omsett mot Nord Pool. Finansielle transaksjonar inkl. likviditetsplassering og termin-

forretning av valuta vert gjort mot solide aktørar med høg kredittrating.

Likviditeten til konsernet er god. SFE har ein kassakreditt på 100 mill. kr samt ein langsiktig trekkrett på 100 mill. kr i selskapet sin hovudbank som likviditetsbuffer. Desse trekkrettane var unytta ved årsskiftet. I tillegg stiller banken ein garantikreditt på 100 mill. kr for krafthandel på Nord Pool.

Styret mottek jamleg rapportering om konsernet si økonomiske utvikling og risikoutvikling på krafthandelsområdet.

Kontantstraumanalyse

Konsernet har ein positiv kontantstrøm frå drifta på 194 mill. kr. Grunnen til at denne er 57 mill. kr mindre enn driftsresultatet er mellom anna auke i mindreinntekt på nettområdet og auke i kundefordringar.

Investeringsaktiviteten i driftsmidlar og kjøp av aksjar gir ein negativ kontantstrøm på 119 mill. kr.

Finansieringsaktiviteten gir ein negativ kontantstrøm på 100 mill. kr. Det er mindre endringar i inn- og utbetaling av langsiktig gjeld, og den negative kontantstrømmen skuldast utbetaling av utbytte for 2006 med 96 mill. kr.

Til saman gir dette ein reduksjon i bankinnskot, kontantar og liknande på 24 mill. kr.

SFE OG OPPHAVSGARANTIAR

Alle SFE sine anlegg produserer fornybar energi, og er sertifiserte av Statnett til å gje ut ulike typar opphavsgarantiar på den produserte kraftmengda. Desse sertifikatene er etterspurde både i Noreg og elles i Europa. Marknaden der slike sertifikat vert omsette, er i god vekst. Prisprognosane framover viser også ein stigande trend.

SFE er aktive i marknaden for opphavsgarantiar, og har i dag salsavtalar med selskap i fleire europeiske land. I Noreg er opphavsgarantiar framleis eit relativt nytt produkt ut til forbrukarane. Men bedriftsmarknaden viser veg, og finn marknadsverdi i å profilere kjøp av opphavsgarantiar som dekkjer bedrifta sitt energiforbruk.

For SFE er det viktig å tilby opphavsgarantert straum til kundane, slik at dei sjølve kan ta eit val og krevje fornybar energi. I løpet av 2008 lanserer vi SFE Fornybar, som er eit straumprodukt vi har utvikla for bevisste privat- og bedriftskundar. På denne måten legg vi til rette for at kundane kan utøve makt og bidra til reinare energiproduksjon.

SFE ønskjer å vise at vi sjølve tek ansvar i klimadebatten, og har dekkja vårt eige forbruk med opphavsgarantiar. Totalt hadde SFE-konsernet i 2007 ein straumbrok på om lag 2840 MWh, eller 2 840 000 kWh.

*Monica Heggheim arbeider med grøne opphavsgarantiar i SFE.
Foto Per Erik Eimhjellen*

Fortsatt drift

Rekneskapen er sett opp under føresetnad av fortsatt drift. Etter styret si vurdering har konsernet ein sunn økonomi og eit godt grunnlag for vidare vekst.

FOU

SFE deltek aktivt i felles FOU prosjekt i regi av bransjeorganisasjonen EBL. SFE har vidare innleia eit samarbeid med Vestlandsforskning/Høgskulen i Sogn og Fjordane om utviklingsprosjekt om fornybar energi. SFE er aksjonær i utviklings- og såkornfonda Fjord Invest og Fjord Invest SørVest. SFE har stor aktivitet innan fornybar energi og brukar mykje ressursar på forretningsutvikling.

Personale og arbeidsmiljø

Sjukefråværet i 2007 var på 3,84% mot 3,57 i 2006. Dette fordeler seg på 0,84 % for korttidsfråvær(1–16 dagar) og 3,00 % for langtidsfråvær. Konsernet har som målsetting at sjukefråværet skal vere under 3,5%. Skadefråværfrekvens (H1-verdi) var på 2,17. Ikkje nokon av desse skadane kom som fylgje av brot på lover, forskrifter eller interne rutinar. Øvrige HMS nøkkeltal er skadefrekvens (H2-verdi) på 2,17 og skadefråvær (F verdi) på 387. Det har ikkje vore alvorlege ulukker på SFE i 2007.

Sidan den endelege avgjerda om fusjon mellom SFE og Sunnfjord Energi drog ut i tid og ikkje var klar før seint på våren i 2007, var dette med og prega arbeidsmiljøet også i 2007. Det er etter fusjonsdrøftingane sett fokus på arbeidsoppgåver som vart stilt i

bero, der det blir tatt jamlege drøftingsmøte mellom leiinga og tillitsvalde, der det blir tatt opp saker som vedkjem organisering, drift og forhold knytte til tilsette sine arbeidsvilkår.

For å stimulere eldre arbeidstakarar til å stå lenger i arbeid har SFE innført ordningar der tilsette over 62 år i 100% stilling kan velje mellom å arbeide i 80% stilling utan lønsreduksjon eller halde fram i 100% stilling med ein årleg bonus. Ordningane er sett i verk og er godt mottekne av tilsette i den aktuelle aldersgruppa.

Det er starta eit arbeid med etablering av ei etisk plattform der målet er å lage ei ramme for korleis SFE skal drive si forretningsverksemd, forholdet til lover og reglar - og kva forventningar ein har til åferd av tilsette og andre som representerer konsernet.

Tilsette og kjønnsfordeling

Ved utgangen av året var det tilsett 197 personar, fordelt på 188 årsverk. Av desse var 37 kvinner (19%) og 160 menn (81%). Ved utgangen av året hadde konsernet i tillegg 8 lærlingar med 2 i energioperatør- og 6 i energimontørfaget. 2 lærlingar gjekk opp til fagprøve i 2007. I tillegg har SFE 1 trainee med arbeidsområde marknadsføring.

SFE sin personalpolitikk skal stimulere til aktiv likestilling. Det skal vere lik løn for likt arbeid og lik vurdering ved individuell lønsfastsetting som er basert på resultatoppnåing, fleksibilitet og kompetanse. Det er lagt vekt på likestilling både ved intern og ekstern rekruttering. Konsernstyret har totalt 9 medlemmer samansett

Styret i SFE: f.v.: Per Atle Kjøllesdal, Geir Magne Evehø, Per Inge Midthjell (vara), Kristin Linnerud, Arvid Lillehaug, Ole Schanke Eikum (konsernsjef), Birger C. Schønberg, Vidar Solvang og Bente Frøyen Steindal. Ikkje til stades: Mathias Råheim (til venstre) og Oddmund Årdal.

av 6 aksjonærvalde og 3 valde mellom dei tilsette. Styret har 2 kvinnelege medlemmer valt av aksjonærane. Dei 3 heileigde dotter-selskapa har alle 4 styremedlemmer. I desse styra er det ein kvinneleg styrerepresentant i selskapet SFE Kraft, valt av dei tilsette. Det er ei kvinne av 7 medlemmer i konsernet si leiargruppe.

Ytre miljø

Produksjon av vasskraft er rein og fornybar energi som er miljøvennleg i forhold til annan energi, og som ikkje medfører klimautslepp eller forureining av det ytre miljø.

Både kraftleidningar og utbygging og drift av vasskraftanlegg fører til inngrep i naturen og påverkar miljøet. Selskapet legg vekt på å førebygge og avgrense uønska miljøkonsekvensar.

SFE tek gjennom oppfølging av reguleringsføresegner, minstevassføring, utsetting av fisk, bygging av tersklar m.v., omsyn til miljøet i regulerte vassdrag. Ved bygging av nye anlegg vert miljøverkna-der grundig vurdert.

SFE Produksjon har eigen Vassdragsteknisk Ansvarleg og følger systematisk opp tilstanden og tryggleiken på anlegga. På grunn av særleg høge tilsig har det vore nokre avvik knytt til manøvreringsreglementet (magasindemping) for Mel kraftverk og desse er meldt til NVE.

I Ålfoten er det framleis rester etter anleggsaktivitet, og det vert gjennomført eit program for opprydding i fjellet. Det er innført kjeldesortering av avfall ved alle anlegg i konsernet.

Alt straumforbruk i konsernet er dekkja ved opphavsgarantiar frå SFE sin eigen produksjon i Øksnelvane. Forbruket er såleis dokumentert som ikkje-forureinande og i tråd med ordninga slik NVE føreskriv.

Framtidsutsikter

Det har vore eit kraftig fall i kraftprisane i 2008 og terminprisane framover viser moderate prisar med ein årspris på ca 30 øre/kWh. Det er store svingingar i marknadsprisen på kraft. Styret har vedteke ein marknadsstrategi som tilseier at ein stor del av krafta skal vere seld dei første åra og med ein gradvis meir open posisjon. Prissikringa for 2008 er gunstig i ein fallande marknad og gir ei avgrensa nedside for SFE. Det fallande prisnivået vil også redusere grunnrenteskatten for konsernet. Inngått prissikringar vil

føre til at SFE ikkje oppnår full marknadspris frå 2009 dersom prisnivået held seg framover.

Ved starten av året hadde SFE i underkant av normale vassmagasin. Utover året har ressursituasjonen betra seg med meir-tilsig og med mykje snø i høg fjellet.

EU sin energi- og klimapolitikk saman med brei politisk semje om klimamål i Noreg kan gje eit strengare regime for CO2 og støttetiltak for ny fornybar energiproduksjon som det varsla svensk/norske sertifikatmarknaden. For SFE kan dette medføre stigande prisar på den eksisterande fornybare kraftproduksjonen, samt muligheter for utbygging av ny vass- og vindkraft. Ei slik prisutvikling vil verke positivt på verdiutvikling av fornybar kraftproduksjon og dermed på verdiane i SFE. I tillegg vil SFE vere aktiv i arbeidet med vurdering av annan miljøvenleg energi som bio- og fjernvarme og naturgass.

Regjeringa innførte auka skattlegging på vasskraft i statsbudsjettet for 2008. Endringa vil føre til omfordeling av midlar frå regionar og lokale eigarar til staten, samt medverke til at tidlegare lønsame vasskraftprosjekt ikkje blir realisert. Dette er ikkje i tråd med den nasjonale målsettinga om satsing på rein fornybar energi. Det er varsla gjennomgang av skattesystemet i det revidert nasjonalbudsjettet, og SFE vil saman med kraftbransjen arbeide aktivt for å endre grunnrenteskatten.

På bakgrunn av dei avslutta fusjonsdrøftingane og SFE sin visjon om å vere eit framtidsretta energikonsern i Sogn og Fjordane, har styret og eigarane drøfta SFE sin posisjon i framtidige restruktureringar. SFE sitt fokus vil vere å perfektionere det selskapet er god på, skape verdiauke og styrke sin posisjon som ein kompetent og attraktiv samarbeidspart både innan fylket og på Vestlandet.

I styret si melding for 2006 vart det signalisert eit resultat for 2007 som var noko lågare enn fjorårets resultatet. Resultatet for 2007 er vesentleg betre. Konsernet har ei målsetting om eit årsresultat dei næraste åra på 120 mill. kr. Prognosen for 2008 viser eit noko lågare resultat. Ettersom SFE si hovudinntening er basert på vasskraftproduksjon er konsernet utsett for stor risiko for variasjon i årsresultatet pga varierende årsproduksjon.

Styret takkar alle tilsette og tillitsvalde for god innsats og godt samarbeid i året som er gått.

Sandane, 26. mars 2008
I styret for Sogn og Fjordane Energi AS

Arvid Lillehaug
- styreleiar -

Birger C. Schønberg
- nestleiar -

Per Atle Kjøllesdal

Mathias Råheim

Vidar Solvang

Kristin Linnerud

Bente Frøyen Steindal

Oddmund Årdal

Geir Magne Evebø

Ole Schanke Eikum
- konsernsjef -

RESULTATREKNESKAP 2007

Konsern			Sogn og Fjordane Energi AS				
2005	2006	2007	(Tal i 1000 kr)	Note	2007	2006	2005
Driftsinntekter:							
423 476	442 213	431 637	Sal av kraft	2,22,24	0	0	0
175 969	190 041	252 430	Sal av overføringstenester	3,23	0	0	0
18 235	26 606	36 466	Andre driftsinntekter	4	38 551	34 433	36 542
617 680	658 860	720 533	SUM DRIFTSINNTEKTER		38 551	34 433	36 542
Driftskostnader:							
95 305	150 758	134 055	Kjøp av kraft	2	0	0	0
27 615	19 290	27 980	Kjøp av overføringstenester		0	0	0
97 040	104 413	120 216	Løn og sos. kostn.	5,19	22 941	21 301	20 832
-16 176	-19 811	-23 760	Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	5	-310	0	0
87 500	88 166	92 146	Avskrivningar	10	3 243	3 191	3 489
25 873	28 888	30 992	Eigedomsskatt/avgifter	7	150	138	132
55 693	73 651	87 485	Andre driftskostnader	5,6	13 721	11 768	11 467
372 850	445 355	469 114	SUM DRIFTSKOSTNADER		39 745	36 398	35 920
244 830	213 505	251 419	DRIFTSRESULTAT		-1 194	-1 965	622
Finansielle poster:							
0	0	0	Inntekt frå investering i dotterselskap		174 000	52 700	135 000
-1 678	2 748	5 951	Andel overskot frå tilknytt selskap	11	0	0	0
11 764	18 949	27 140	Finansinntekter	3,8,15	37 829	32 761	35 863
37 385	30 421	29 983	Finanskostnader	8,22	37 871	32 535	38 724
27 299	8 724	-3 108	NETTO FINANSKOSTNADER		-173 958	-52 926	-132 139
217 531	204 781	254 527	ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATT		172 764	50 961	132 761
65 005	58 446	68 799	Overskottsskatt	9	48 072	12 026	37 193
27 486	44 894	35 161	Grunnrenteskatt	9	0	0	0
92 491	103 340	103 960	SUM ORDINÆR SKATTEKOSTNAD		48 072	12 026	37 193
125 040	101 440	150 567	ORDINÆRT RESULTAT ETTER SKATT		124 692	38 935	95 568
-149	-260	-286	Av dette minoritetsandel				
125 189	101 700	150 853	Av dette SFE sin andel				
Overføringer:							
			Overført frå annan eigenkapital	17	-180 767	-57 214	
			Overført til annan eigenkapital	17			8 294
			Foreslege utbytte	17	305 459	96 149	87 274
			SUM OVERFØRINGAR		124 692	38 935	95 568

BALANSE 31.12.2007

Konsern			Sogn og Fjordane Energi AS				
2005	2006	2007	(Tal i 1000 kr)	Note	2007	2006	2005
EIGNELUTAR							
Anleggsmidler:							
Immaterielle eignelutar:							
0	0	0	Utsett skattefordel alminneleg inntekt	9	4 504	3 403	3 597
0	8 653	5 297	Utsett skattefordel grunnrenteinntekt	9	0	0	0
92 865	92 865	92 865	Fallrettar	10	0	0	0
213 200	207 705	203 024	Andre rettar	10	0	0	0
49 547	43 261	36 976	Goodwill	10	0	0	0
355 612	352 484	338 162	Sum immaterielle eignelutar		4 504	3 403	3 597
Varige driftsmidler:							
51 139	59 963	50 338	Div. anleggsaktiva	10	8 171	7 552	7 382
922 928	894 103	954 654	Kraftstasjonar	10,21,24	0	0	0
517 360	524 424	560 448	Nettanlegg	10,23	0	0	0
79 958	79 147	82 756	Faste eigedomar	10, 21	52 175	46 682	46 792
55 286	103 926	46 088	Prosjekt under arbeid	10	3 829	950	219
1 626 671	1 661 563	1 694 284	Sum varige driftsmidler		64 175	55 184	54 393
Finansielle anleggsmidler:							
0	0	0	Investering i dotterselskap	11	1 230 787	1 230 787	1 230 787
17 318	27 416	35 253	Investering i tilknytt selskap	11	9 782	9 782	9 782
0	0	0	Lån til selskap i same konsern	13	660 000	660 000	592 429
13 494	13 794	15 804	Investeringar i aksjar og andelar	11	10 999	10 489	10 054
32 338	28 669	27 207	Utlån/Langsiktede fordringar	5, 12	102	102	125
63 150	69 879	78 264	Sum finansielle anleggsmidler		1 911 670	1 911 160	1 843 177
2 045 433	2 083 926	2 110 710	Sum anleggsmidler		1 980 349	1 969 747	1 901 167
Omlaupsmidler:							
5 661	5 691	10 518	Behaldning av driftsmateriell		0	0	0
Fordringar:							
108 011	119 888	143 086	Kundefordringar	13, 21	1 259	10 557	4 852
80 530	119 963	138 877	Andre kortsiktige krav	3,13,14	206 597	125 623	200 516
188 541	239 851	281 963	Sum fordringar		207 856	136 180	205 368
53 658	93 137	93 127	Marknadsbaserte obligasjonar etc	15	93 127	93 137	53 658
55 131	45 956	21 980	Kasse, bank etc.	16	1 564	701	761
302 991	384 635	407 588	Sum omlaupsmidler		302 547	230 018	259 787
2 348 424	2 468 561	2 518 298	SUM EIGNELUTAR		2 282 896	2 199 765	2 160 954

Konsern			(Tal i 1000 kr)		Sogn og Fjordane Energi AS			
Balanse 2005	Balanse 2006	Balanse 2007	GJELD OG EIGENKAPITAL		Note	Balanse 2007	Balanse 2006	Balanse 2005
Eigenkapital:								
Innskoten eigenkapital								
739 611	739 611	739 611	Aksjekapital	17, 18	739 611	739 611	739 611	739 611
359 588	359 588	59 588	Overkursfond	17	59 588	359 588	359 588	359 588
1 099 199	1 099 199	799 199	Sum innskoten eigenkapital		799 199	1 099 199	1 099 199	1 099 199
Opptent eigenkapital								
0	0	0	Annan eigenkapital	17	121 117	5 847	68 832	68 832
180 462	151 922	280 361	Konsernfond	17				
180 462	151 922	280 361	Sum opptent eigenkapital		121 117	5 847	68 832	68 832
4 431	4 171	3 875	Minoritetsinteresser	17	0	0	0	0
1 284 092	1 255 292	1 083 435	Sum eigenkapital		920 316	1 105 046	1 168 031	1 168 031
Gjeld:								
Avsetting for forpliktingar:								
42 306	90 053	114 859	Pensjonsforplikting	19	22 513	16 794	9 230	9 230
82 881	94 179	88 729	Utsett skatt forplikting alm. inntekt	9	0	0	0	0
3 011	0	0	Utsett skatt forplikting grunnrenteinntekt	9	0	0	0	0
47 284	45 114	42 946	Avsetting for forpliktingar	20	0	0	0	0
175 482	229 346	246 534	Sum avsetting for forpliktingar		22 513	16 794	9 230	9 230
Langsiktig gjeld:								
464 678	580 250	570 000	Obligasjonslån	20, 21	570 000	580 250	464 678	464 678
0	0	0	Gjeld til selskap i same konsern	13, 20	200 000	200 000	220 000	220 000
5 958	12 772	19 000	Gjeld til kredittinstitusjonar	20, 21	0	0	0	0
470 636	593 022	589 000	Sum langsiktig gjeld		770 000	780 250	684 678	684 678
Kortsiktig gjeld:								
64 000	0	0	Sertifikatlån		0	0	64 000	64 000
0	0	667	Kassakreditt	21	165 006	119 800	51 204	51 204
44 790	69 193	54 550	Leverandørgjeld	13	4 028	2 879	2 391	2 391
100 096	93 005	102 778	Betalbar skatt	9	47 796	11 655	39 014	39 014
68 147	58 690	44 397	Skuldige offentlege avgifter, skattetrekk etc		26 094	38 457	36 352	36 352
87 274	96 149	305 459	Avsett til utbytte	17	305 459	96 149	87 274	87 274
53 906	73 864	91 478	Anna kortsiktig gjeld	13	21 684	28 735	18 781	18 781
418 213	390 901	599 329	Sum kortsiktig gjeld		570 067	297 675	299 015	299 015
1 064 331	1 213 269	1 434 863	Sum gjeld		1 362 580	1 094 719	992 923	992 923
2 348 424	2 468 561	2 518 298	SUM GJELD OG EIGENKAPITAL		2 282 896	2 199 765	2 160 954	2 160 954

Arvid Lillehaug
– styreleiar –

Birger C. Schönberg
– nestleiar –

Sandane 26. mars 2008.

Mathias Råheim

Bente Frøyen Steindal

Kristin Linnerud

Per Atle Kjøllesdal

Oddmund Årdal

Vidar Solvang

Geir Magne Enebø

Ole Schanke Eikum
– konsernsjef –

KONTANTSTRAUMANALYSE

Konsern

Sogn og Fjordane Energi AS

Mor

(1000 kr)

2005	2006	2007	Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter:	2007	2006	2005
217 531	204 781	254 527	Ordinært resultat før skattekostnad	172 764	50 961	132 761
-83 757	-99 703	-91 952	Betalte skattar i perioden	-11 491	-36 947	-17 893
87 500	88 166	92 146	Avskrivningar	3 243	3 191	3 489
1 678	-2 598	-5 351	Kostnad(-)/Inntekt (+) frå invest i tilknytt selskap utan kontanteff	0	0	0
301	-30	-4 827	Endring i beholdning av driftsmateriell	0	0	0
186	-1 640	414	Gevinst(-)/Tap(+) ved sal av aksjar og driftsmidler	0	-1 591	-342
61 573	-11 877	-23 198	Endring i kundefordringar	9 298	-5 705	-3 991
15 581	24 403	-14 643	Endring i leverandørgjeld	1 150	488	233
-14 097	-39 479	10	Endring i kortsiktige finansplasseringar	10	-39 479	-14 098
-278	-1 401	791	Endring i pensjonsforpliktingar	215	-450	285
19 008	-23 470	-13 581	Endring i andre tidsavgrensingspostar	-153 092	-48 044	-129 873
305 226	137 152	194 336	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	22 097	(77 576)	-29 429

Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter:

-69 992	-111 508	-116 456	Utbetalinger ved kjøp/tilverking av varige driftsmiddel	-12 232	-4 195	-1 471
8 759	280	2 144	Innbetalinger ved sal av varige driftsmidler	0	210	200
830	2 175	0	Innbetaling ved sal av aksjar og andelar i andre foretak	0	2 040	788
-18 475	-8 385	-4 496	Utbetalinger ved kjøp av aksjar og andelar i andre foretak	-510	-885	-7 975
0	0	0	Utbetaling ved utlån	0	-659 978	3
0	0	0	Innbetaling av avdrag frå døtrar	0	592 429	122 286
-78 878	-117 438	-118 808	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(12 742)	(70 379)	113 830

Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter:

0	481 813	119 000	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	100 000	475 000	100 000
-57 938	-359 428	-123 021	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-110 250	-379 428	-88 896
-62 401	-64 000	667	Utbetaling ved reduksjon av kortsiktig gjeld	45 207	4 596	-98 296
0	0	0	Mottak av konsernbidrag	52 700	135 000	62 000
-59 169	-87 274	-96 149	Utbetaling av utbytte	-96 149	-87 274	-59 169
-179 508	-28 889	-99 503	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(8 493)	147 894	(84 361)
46 840	-9 175	-23 976	Netto endring i kontantar og ekvivalentar	862	-61	41
8 291	55 131	45 956	Behaldning av kontantar og ekvivalentar 1.1	701	761	721
55 131	45 956	21 980	Behaldning av kontantar og ekvivalentar 31.12	1 564	701	761

Notar til rekneskapen 2007

1. Rekneskapsprinsipp

Sogn og Fjordane Energi AS og SFE sin konsernrekneskap er ført i samsvar med rekneskapslova av 1998 og reglane for god rekneskapskikk i Noreg.

GRUNNLEGGANDE FORHOLD

Konsernrekneskapen viser det samla økonomiske resultat og økonomiske stilling ved at morselskapet og eigardelar i andre selskap vert presentert som ei økonomisk eining. Selskap der konsernet har bestemmande påverknad er konsolidert. Minoriteten sin del av resultatet etter skatt er presentert på eiga line. Felleskontrollerte verksemdar er presentert etter bruttometoden. Tilnytt selskap der konsernet har strategisk interesse og betydeleg påverknad og eigardel på 20-50% er vurdert etter eigenkapitalmetoden. Eigardelar som er definert som finansielle investeringar er vurdert etter kostmetoden uansett eigardelen sin storleik.

Årsrekneskapen for SFE konsernet består av resultatrekneskap, balanse, kontantstraumopp-stilling og noteopplysningar. Konsernet består av morselskapet Sogn og Fjordane Energi AS og dotterselskapa SFE Nett AS, SFE Kraft AS, SFE Produksjon AS, SFE Naturgass AS og Firdakraft AS. SFE Produksjon AS eig 30% av aksjane i Innvik Kraftverk AS og 49% av Fjord Miljøenergi AS. Selskapet Firdakraft AS eig 30% av aksjane i Fossheim Energiverk AS, medan selskapet Eninvest AS er eigd 39% av Sogn og Fjordane Energi AS.

Alle interne resultat- og balansepostar som skuldast interne transaksjonar er utlikna. Ved konsolideringa er anskaffelseskostnaden til aksjane i dotterselskapa eliminert mot eigen-kapitalen på oppkjøpstidspunktet. Meir- og mindreverdiar av aksjane i dotterselskapa i forhold til bokført eigenkapital i selskapa er i konsernrekneskapen fordelt til dei ulike eigedelane i dotterselskapa og vert avskrive planmessig. Meirverdi utover den som er fordelt til dei ulike eigedelane er aktivert som goodwill.

Rekneskapslova § 5-8 seier at ein del finansielle instrument og varederivat skal vurderast til verkeleg verdi. For SFE betyr dette at finansielle kraftkontraktar handla på Nord Pool som inngår i tradingportefølje er vurdert til verkeleg verdi. Det same gjeld finansielle omløps-middel som obligasjonar og sertifikat. Også inngåtte valutaterminar er vurderte til verkeleg verdi. Derimot er finansielle kraftkontraktar som inngår i ei sikringsportefølje ikkje vurdert til verkeleg verdi, men underlagt sikringsbokføring. Rentederivat som ikkje er dedikerte sikringsinstrument mot låneportefølja er på grunn av likskap med kontantar vurdert til verkeleg verdi i balansen.

SFE omset ein stor del av sin kraftproduksjon på Nord Pool. Finansiell og fysisk handel med kraft på Nord Pool er i Euro. SFE har vedteke ein valutastrategi som skal sikre handtering av valutarisikoen. Denne strategien tilseier at ein del av valutarisikoen knytt til inngåtte kontraktar skal sikrast.

PRINSIPP FOR INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRING

Inntektsføring i rekneskapen skjer ved levering av varer eller tenester til kunde. Utgifter vert samanstilt med og vert kostnadsført samtidig med dei inntektene som utgiftene kan henførast til. Utgifter som ikkje kan henførast direkte til inntekter vert kostnadsført når dei påløper.

All fysisk krafthandel er ført brutto i resultatrekneskapen, medan nettoresultatet av finansiell sikring er ført under driftsinntekter. Resultatet

av tradingaktivitet i kraftmarknaden er ført netto og rekneskapsført på same line som sal av kraft. Effekten av valutaforhold er rekneskapsført på same line som kraftleveransen valutaresultatet knytter seg til.

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentleg utlagde obligasjonslån. Som sikrings-instrument på låneportefølja nyttar SFE derivat som swap-avtalar, renteopsjonar og F.R.A.-kontraktar. Verkeleg verdi av rentederivata er ført inn i balansen.

Nettverksemda vert regulert av styresmaktene ved at Noregs Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) fastset årlege inntektsrammer for kvart selskap. Inntektsramma skal gje dekning for netteigars faktiske kostnader samt gje grunnlag for ei rimeleg avkastning på investert kapital.

NVE fastsett årleg inntektsramme for det enkelte nettselskap. Inntektsramma er det beløpet som NVE tillet at den enkelte konsesjonær kan krevje inn som nettleige frå sine kundar. Dei årlege inntektsrammene er gjevne ut frå parameter som nettselskapet sin kostnadsnivå, kostnadsnivået til samanliknbare nettselskap, kraftpris, rentenivå, verdien av nettanlegga, feilstatistikk og generell prisstiging. Kraft som ikkje kjem fram til kundar ved feilsituasjonar blir verdsett etter ein samfunnsøkonomisk pris. Kvart år vert kostnaden ved avbrot rekneskapsmessig kostnadsført og reduserer inntektsramma som nettselskapet kan krevje inn frå kundane.

Kvart år vert avviket mellom faktiske innkrevde inntekter frå kundane og tilleten inntekt berekna i form av ei meir-/mindreinntekt. Akkumulert meir-/mindreinntekt (saldo) vert rekneskapsført som henholdsvis gjeld eller fordring til nettkundane. Akkumulert meir-/mindreinntekt vert renterekna i samsvar med rentesats og prinsipp fastsett av NVE. Tilbakeføring av meir-/mindreinntekt skjer gjennom justering av nettarriffane.

Akkumulert meir-/mindreinntekt vert balanseført og bokført netto som henholdsvis gjeld eller fordring til nettkundane.

HOVUDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV BALANSEPOSTAR

Eigedelar som er bestemt til varig eige eller bruk er klassifisert som anleggsmiddel. Andre eigedelar er klassifisert som omlaupsmidlar. Fordringar som skal tilbakebetalast innan eit år er klassifisert som omlaupsmidlar. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterium lagt til grunn. Anleggsmiddel er vurdert til anskaffelseskost, men vert nedskrive til verkeleg verdi når verdifallet ikkje er forventa å vere forbigåande. Dersom anleggsmiddelet har avgrensa økonomisk levetid vert det avskrive planmessig over levetida. Ved vurdering av omlaupsmidlar er lågaste verdis prinsipp nytta, slik at omlaupsmidlane er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og marknadverdi. Unntak frå dette er finansielle omlaupsmiddel som inngår i ei handelsportefølje.

Langsiktig gjeld vert balanseført til pari kurs. Kortsiktig gjeld vert balanseført til motteke beløp på lånetidspunktet, og vert ikkje oppskrive til verkeleg verdi som følgje av rente-ending.

Enkelte postar er vurdert etter andre reglar og desse er det gjort greie for nedanfor.

Postar som er av uvanleg karakter og av ein slik art at dei ikkje inntrer ofte eller regelmessig, vert klassifiserte som ekstraordinære dersom dei beløpsmessig er vesentlege for konsernet.

IMMATERIELLE EIGEDLAR

Det er aktivert goodwill som er knytt til verdi av kundemasse som kom inn gjennom fusjonen mellom Ytre Fjordane Kraftlag AS og Sogn og Fjordane Energi AS 01.01.03. Ut frå stabiliteten i kundemassen vil desse verdiane bli avskrivne lineært over 10 år. Dette er også i samsvar med perioden som er lagt til grunn ved verdisettinga av selskapa.

Det er også aktivert goodwill knytt til tidlegare oppkjøp. Denne goodwillen er knytt til synergjar ved drifting av selskapa samla. Dette er drifting av kraft- og nettanlegg med lang levetid. Goodwillen knytt til dette oppkjøpet vert derfor avskrive over 15 år frå oppkjøps-tidspunktet.

VARIGE DRIFTSMIDDEL OG AVSKRIVNINGAR

Varige driftsmiddel vert avskrive lineært over forventa levetid. Avskrivning vert starta året etter investeringsåret for mindre, ordinære avskrivningar, medan det for større investeringar vert starta avskrivningar den månaden driftsmiddelet vert teke i bruk. Eigne investeringsarbeid vert aktiverte på driftsmiddelet etter marknadsmessig timesats. Det vert aktivert byggelåns-renter på større investeringar med byggetid på meir enn 6 månadar, medan meir ordinære investeringar ikkje vert aktiverte med byggelånsrenter. Motteke anleggsbidrag går til frådrag i kostpris på driftsmiddelet. Vedlikehaldsutgifter vert kostnadsførte når utgifta vert betalt.

BEHALDNING AV DRIFTSMATERIELL

Verdien av lagerført materiell for drift og vedlikehald er ført opp etter innkjøpskost. Oppføringa samsvarar med listepriis frå leverandør. I rekneskapet er det avsett for ukurans.

FORDRINGAR

Kundefordringar og andre fordringar er oppført til pålydande etter frådrag for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av ei individuell vurdering av dei enkelte fordringar. I tillegg er det for andre kundefordringar avsett ein uspesifisert avsetning for å dekke forventa tap.

PENSJONAR

SFE rekneskapsfører pensjon etter NRS 6A. Årlege estimatavvik vert balanseført mot eigen-kapitalen. Estimert pensjonskostnad ved utløpet av forrige rekneskapsår dannar grunnlaget for pensjonskostnaden for neste år. Avvik mellom estimert pensjonskostnad og faktisk pensjonskostnad vert balanseført direkte mot eigenkapitalen. Løysinga er under IAS 19 omtalt som *SORIE* løysinga. Ved rekneskapsføring av pensjon er lineær oppteningsprofil og forventa sluttlønn som oppteningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgjeveravgift er inkludert i tala. Pensjonsmidlane vert vurdert til verkeleg verdi.

GODTGJERSLER

SFE utbetalar godtgjersler i samband med overtaking av bruks- og fallrettar.

For utbygde kraftverk er eingongsgodtgjersler aktivert og vert avskrive over anlegget si levetid, medan årlege godtgjersler for utbygde anlegg vert kostnadsført. For rettar som ikkje er utnytta, vert dei årlege godtgjerslene kostnadsførte.

ANDEL I ANDRE KRAFTVERK

SFE Produksjon AS eig ein del i Leirdøla kraftverk på 35%. Leirdøla inngår i rekneskapen etter bruttometoden. Avskrivningane inngår i posten avskrivningar i rekneskapen. Sal av kraft frå Leirdøla er inkludert i posten sal av kraft, og driftskostnader for SFE Produksjon AS sin del er

inkludert i posten andre driftskostnader. Grunnrente-, naturressurs- og eigedomsskatten for Leirdøla vert utlikna på SFE Produksjon AS si hand og er inkludert i desse postane i rekneskapen.

LEIGDE KRAFTVERK

SFE Produksjon AS leiger kraftverka Eidsfossen, Trysilfossen og Ebebøfossen med Gloppen kommune. Leigekontrakten går over 20 år frå 01.01.95. Det er betalt ei forskotsleige på 65 millionar kroner. Denne forskotsleiga er ført i balansen som ei langsiktig fordring. 1/20 av leigebeløpet vert årleg kostnadsført. Reinvesteringar vert aktivert i balansen som avskrivbare anleggsmiddel i samsvar med leigekontrakten med Gloppen kommune. Sal av kraft frå dei leigde stasjonane inngår i posten sal av kraft. Gjennom Høgsterettsdom i 2005 er SFE Produksjon AS tillagt skatteplikta for naturressurs- og grunnrenteskatt for desse kraftverka.

KONSESJONSKRAFT

Sogn og Fjordane fylkeskommune har rett til å ta ut konsesjonskraft frå enkelte kraftverk i fylket. SFE handterer konsesjonskrafta på vegne av Sogn og Fjordane fylkeskommune for fylket si rekning og risiko. Avtala mellom SFE og fylkeskommunen har ein slik oppseiings-klausul at SFE ikkje har risiko knytt til kvantum SFE har prissikra for fylkeskommunen. Inntekter og kostnader knytt til konsesjonskrafta er såleis rekneskapsført hos Sogn og Fjordane fylkeskommune og ligg ikkje inne i SFE sitt resultatrekneskap. Resultatet frå konsesjonskrafta er berekna i medhald av forskrift gjeve til skattelova § 2-5 og vert slik skattefri for Sogn og Fjordane fylkeskommune.

MAGASINFYLING

I samsvar med vanleg praksis i bransjen vert ikkje vassmagasin balanseført. Vassmagasin er likevel vesentleg for vurdering av rekneskapsmessige resultat for selskapet.

KRAFTKONTRAKTAR

Alle kjøps- og salskontraktar blir periodiserte, dvs. inntekter og kostnader blir periodiserte i høve til leverings- og mottakstidspunkt. Kraftkontraktane er delt inn i tre porteføljer. Ei produksjonsportefølje, ei tradingportefølje og ei sluttbrukportefølje. Kvar portefølje vert vurdert for seg med gjennomsnittspris på sals- og kjøpskontraktar med tilsvarande volum og samanfallande leveringsperiodar.

Produksjonsportefølja:

Produksjonsportefølja inneheld i tillegg til eigenproduksjonen, alle sals- og kjøpskontraktar som er inngått med grunngeving i forhold knytt til fysiske tilhøve i våre produksjonsanlegg. Dette gjeld både fysiske og finansielle kraftkontraktar. Også sals- og kjøpsopsjonar inngår i produksjonsportefølja. For kraftsals- og kraftkjøpskontraktar med levering for neste år vert same sesong samanstilt etter porteføljepriisprinsippet og urealiserte tap som måtte vere i portefølja vert kostnadsført. For kraftkontraktar med levering seinare enn neste år vert same år samanstilt og evt. urealiserte tap vert kostnadsført. Urealiserte gevinstar vert ikkje inntektsført. Eigenproduksjonen vert i denne vurderinga lagt inn som ei kjøpskontrakt med kjøpspris lik sjølvkost.

SFE Kraft AS handlar finansielle instrument, primært på Nord Pool, for å optimalisere verdiane og redusere risikoen som ligg i kraftporteføljene. Finansielle instrument som vert handla er forwards, futures og opsjonar på Nord Pool. Det vert også handla forwards og opsjonar bilateralt. Opsjonspremiar vert resultatført parallelt med det underliggende produktet, med unntak av opsjonar for året 2008 som på balansetidspunktet var

verdilause. Opsjonane som hadde innløysing i desember 2007, men som på dette tidspunktet var verdilause er kostnads-ført i samsvar med lågaste verdis prinsipp.

Resultatet av sikringshandelen vert ført på same rekneskapsline som resultatet av den sikra posisjonen.

Sluttbrukportefølja:

Sluttbrukportefølja inneheld alle kontraktar ut til sluttkundar og prissikringa som er gjort av desse kontraktane. Kraftsals- og kraftkjøpskontraktar med levering i same periode vert samanstillt etter porteføljeprinsippet og urealiserte tap som måtte vere i portefølja vert kostnadsført. Urealiserte gevinstar vert ikkje inntektsført.

Resultatet av sikringshandelen vert ført på same rekneskapsline som resultatet av den sikra posisjonen.

Tradingportefølja:

Tradingportefølja inneheld alle sals- og kjøpskontraktar som ikkje er inngått med grunngeving i forhold knytt til fysiske tilhøve i våre produksjonsanlegg. Kraftsals- og kraftkjøpskontraktar med levering i same periode vert samanstillt etter porteføljeprinsippet og urealiserte tap som måtte vere i portefølja vert kostnadsført. Urealiserte gevinstar vert inntektsført. Resultatet av tradingaktivitet i kraftmarknaden er ført netto og rekneskapsført på same line som sal av kraft.

FINANSIELLE OMLAUPSMIDDEL SOM INNGÅR I HANDELSPORTEFØLJE

SFE har ei handelsportefølje med verdipapir som sertifikat og obligasjonar. Denne handels-portefølja er i balansen vurdert til verkeleg verdi i samsvar med rekneskapslova § 5-8.

PRINSIPP FOR KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumoppstillinga er utarbeida med basis i den indirekte metoden. Dette inneber at ein i analysen tek utgangspunkt i føretaket sitt årsresultat for å kunne presentere kontant-straumar tilført frå henholdsvis ordinær drift, investeringsverksemda og finansierings-verksemda.

AKSJAR I DOTTERSELSKAP OG TILKNYTTA SELSKAP

Investeringar i dotterselskap og tilknytt selskap er i selskapsrekneskapslinen vurdert etter kostmetoden. I konsernrekneskapslinen er dotterselskap konsolidert og tilknytt selskap innarbeidd etter eigenkapitalmetoden.

SKATTAR

SFE betalar fire ulike skatteartar. Dette er alminneleg overskotsskatt, grunnrenteskatt, naturressursskatt og eigedomsskatt.

Overskotsskatt

Overskotsskatten vert berekna etter dei ordinære skattereglane. Skattekostnaden i resultatrekneskapslinen er samansett av betalbar skatt og endring i utsett skattefordel/skatte-forplikting. Betalbar skatt vert berekna på grunnlag av året sitt skattemessige resultat. Utsett skattefordel/skatteforplikting vert berekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdier. Utsett skatt er rekna etter nominell verdi.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatten er ein kraftverksspesifikk skatt som vert berekna separat for kvart kraft-verk. Grunnrenteskatten har som formål å skattlegge den avkastinga ein vasskraftprodusent har utover normalavkastning som følgje av at produsenten utnyttar ein naturressurs. Denne skattearten er

delvis overskotsuavhengig.

Skattekostnaden knytt til grunnrente i SFE sitt resultatrekneskap består av betalbar grunnrenteskatt, endring i utsett skatt knytt til grunnrente med basis i endring i midlertidige skilnader og endring i framførbart underskot knytt til grunnrente. Ved berekning av utsett skatt fordel/forplikting 31.12.2007 er det brukt nominell skattesats på 30%. I samsvar med tilråding frå bransjeorganisasjon er det ved negative midlertidige skilnader balanseført utsett skatt fordel grunnrente for kraftverk som er i posisjon for betalbar grunnrenteskatt eller som våre prognoser seier vil vere i betalbar posisjon i løpet av ein 10-års-periode. Utsett skatt fordel/forplikting på grunnrente er presentert netto i balansen for alle kraftverk.

Naturressursskatt

Naturressursskatten er overskotsuavhengig og vert berekna basert på det enkelte kraftverk sin gjennomsnittlege produksjon dei siste 7 åra. Naturressursskatten kan utliknast krone for krone mot overskotsskatten, og ikkje utlikna naturressursskatt kan framførast med renter.

Eigedomsskatt

Eigedomsskatten er ein overskotsuavhengig skatt. For kraftverk vert grunnlaget for eigedomsskatten fastsett i samband med skattelikninga. Øvrige anlegg vert verdsett gjennom ein eigedomsskattetakst. Eigedomsskatten utgjør inntil 0,7% av grunnlaget. I rekneskapslinen er eigedomsskatten teken med som ein driftskostnad.

2. Kraftproduksjon, kraftsal og kraftkjøp

Kraftproduksjon 2007:

Konsern	2007	2006	2005
Årets produksjon	1 622 GWh	1 277 GWh	1 699 GWh
Midlare årsproduksjon	1 380 GWh	1 340 GWh	1 285 GWh

Produksjonstala inkluderer ikkje tilknytt selskap. Midlare årsproduksjon er simulert etter tilsigsserien 1989–2005.

	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004	31.12.2003
Magasinbeholdning (GWh)	402	422	429	425	409
Andel av magasinkapasitet	68%	69%	70%	70%	67%

Magasintala inkluderer ikkje tilknytt selskap.

Kraftsal og kraftkjøp:

Vurderingar som er gjort 31.12.07 viser at det ikkje er grunnlag for å avsette noko i sluttbruk-portefølja for urealiserte tap.

I sikringsportefølja er det ikkje grunnlag for å måtte setje av for urealiserte tap.

Tradingportefølja vert rekneskapsført til verkeleg verdi. Pr 31.12.07 er det eit urealisert tap på kr 25.553.000. Tilsvarande var det pr. 31.12.2006 eit urealisert tap på kr 21.717.000. Auken i urealisert tap er kostnadsført i 2007.

3. Nettdrift, meir-/mindreinntekt, avkasting og avsetning

Beløp i 1 000 kr.	Sum mindreinntekt nettleige
Saldo 31.12.06	67 638
Rentesaldo	10 676
Balanseført inkl. renter pr 31.12.06	78 314
+ Korrigering mindreinntekt 2006	68 793
+ Korrigering renter meirinntekt 2006	5 796
Utestående mindreinntekt frå tidl. år	152 903
- Endring mindreinntekt i 2007	52 975
+ Årets renteavsetning mindreinntekt	5 470
- Årets KILE-kostnad	3 069
Sum rekneskapsført 31.12.07	102 329

Korrigeringane i mindreinntekt frå tidlegare år er knytt til vedtak som NVE har gjort gjennom året som har auka mindreinntekta pr 31.12.06. Dette er mellom anna vedtak knytt til rekneskapsføring av pensjonskostnad og auka inntektsramme for investeringar gjort i tidlegare år.

Segmentinformasjon nettdrift

Beløp i 1 000 kr.	
Nettinntekt 2007	224 058
Inntektsramme 2007	171 083
Meirinntekt 2007	52 975
Driftsresultat nettdrift	98 343
+ Korr meiravskrivning utanom inntektsramme	3 952
Driftsresultat nettdrift etter inntektsramme	102 295
Grunnlag for kapitalavkasting	550 737
Avkasting i %	18,6%

NVE si referanserate for 2007 er sett til 7,83%

4. Andre driftsinntekter

Mor	2007	2006	2005
<i>Beløp i 1.000 kr</i>			
Husleigeinntekter	1 984	1 763	1 479
Driftsinntekter	1 859	1 107	1 374
Sal av tenester konserninternt	34 708	31 563	33 689
Sum driftsinntekter	38 551	34 433	36 542

5. Lønnskostnader, antall tilsette, godtgjerings m.m.

Beløp i 1.000 kr	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Løn	14 629	13 311	12 960	91 111	77 596	72 972
Arbeidsgjevaravgift	1 865	1 944	1 892	11 358	11 835	10 788
Pensjonskostnader	2 667	1 600	2 382	13 477	9 352	8 575
Andre ytingar	3 781	4 447	3 598	4 270	5 630	4 705
Sum brutto lønnskostnader	22 941	21 301	20 832	120 216	104 413	97 040
Aktivering av egne tilverka driftsmiddel	310	0	0	-23 760	-19 811	-16 176
Sum	22 631	21 301	20 832	96 456	84 602	80 864
Gjennomsnittleg antall årsverk	31	30	31	193	187	187
Antall menn	19	18	18	158	155	155
Antall kvinner	12	12	13	35	32	32

YTINGAR TIL LEIANDE TILSETTE

Beløp i 1.000 kr	Løn	Pensjons-	Anna	Sum
		utgifter	godtgjering	
Konsernsjef Ole Schanke Eikum	1 049	72	104	1 225
Økonomidirektør Ingolf Aagård	849	154	12	1 015
Produksjonsdirektør Ola Lingaas	819	126	12	957
Kraftdirektør Anne Kristin Hjelle Jordal	815	65	12	892
Nettdirektør Asgeir Aase	816	68	9	893
Gassdirektør Asle Grotle	567	80	7	654
Personalsjef Ole Bent Søreide	543	54	8	605

YTINGAR TIL KONSERNSTYRET

Beløp i 1000 kr	Styre-	Anna	Sum
	godtgjersle	godtgjering	
Styreleiar Arvid Lillehaug	116	0	116
Nestleiar Birger C. Schönberg	0	0	0
Kristin Linnerud	52	0	52
Per Atle Kjøllesdal	52	22	74
Mathias Råheim	52	17	69
Bente Frøyen Steindal	50	0	50
Oddmund Årdal	66	0	66
Geir Magne Enebø	52	0	52
Vidar Solvang	48	0	48

Styregodtgjersla Birger C. Schönberg har rett til skal utbetalast til Schönberg sin arbeidsgjevar. Overfor styret føreligg det ingen forpliktingar utover ordinært styrehonorar. Ingen av dei leiande tilsette har særskilt avtale om godtgjersle ved opphør av arbeidsforholdet. Konsernsjefen er tilsett på fastløn og har ikkje avtale om bonus. Dei øvrige leiande personane har same avtale om bonus som andre tilsette i konsernet. Pensjonsvilkåra er på lik line med andre tilsette.

KOSTNADER TIL REVISOR

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Revisjonshonorar	110	95	85	494	445	404
Attestasjonstenester	0	0	0	8	7	9
Andre tenester utanfor revisjonen	123	40	25	133	74	41
Tenester frå samarbeidande selskap	118	265	132	129	464	132
Sum	351	400	242	764	990	586

Beløpa over viser godtgjersle til Deloitte AS og samarbeidande selskap for revisjon og revisjonsrelaterte tenester, samt godtgjersle for andre tenester.

Beløp i 1000 kr

Lån og garantiar til fordel for	Lån	Garantiar
Tilsette i SFE-konsernet	790	0
Adm.dir, aksjeeigarar og medlemmer av styret	0	0
Nærstående til aksjeeigarar og medlemmer av styret	0	0

Lån tilsette har løpetid utover 1 år.

6. Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kr

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Reparasjonar og vedlikehald	2 686	2 672	1 985	32 448	32 493	24 647
Forsikringar	271	277	163	2 451	2 720	2 312
Leigekostnader	940	846	768	6 205	5 512	4 950
Andre driftskostnader	9 824	7 973	8 550	46 381	32 926	23 784
Sum andre driftskostnader	13 721	11 768	11 467	87 485	73 651	55 693

7. Eigedomsskatt, avgifter og godtgjersler

Beløp i 1000 kr

	Konsern		
	2007	2006	2005
Konsesjonsavgifter	6 173	6 247	6 160
Tilsynsavgifter	680	577	551
Konsesjonspålagde tiltak	567	520	939
Grunn- og ulempeserstatning	146	157	301
Andre erstatningar	260	1 051	197
Frikraftutbetalingar	2 832	4 593	4 815
Eigedomsskatt	20 334	15 743	12 910
Sum eigedomsskatt, avgifter og godtgjersler	30 992	28 888	25 873

SFE er eit 100% offentleg eigd selskap og såleis er ikkje SFE sine kraftstasjonar utsett for heimfall til staten. Gjennom disponering av fallrettar i utbygde og ikkje utbygde vassdrag har SFE teke på seg forpliktingar ved å betale årlege godtgjersler.

8. Finanskostnader og -inntekter

Beløp i 1000 kr

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Låneprovisjon Sogn og Fj. fylkeskommune	0	429	747	0	429	747
Rentekostnader	27 599	25 379	34 690	29 685	29 685	36 143
Andre finanskostnader	298	307	24	298	307	495
Rentekostnad til foretak i same konsern	9 974	6 420	3 263	0	0	0
Sum finanskostnader	37 871	32 535	38 724	29 983	30 421	37 385

Hovuddelen av rentekostnadene er knytt til offentleg utlagte obligasjonslån. Som sikrings-instrument i låneportefølja nyttar SFE rentederivat som swap-avtaler. Effekten av rente-derivata som tilfredstiller krava til sikringsbokføring vert rekneskapsført parallelt med dei underliggende låna. Pr 31.12.07 er det ein urealisert vinst på rentederivat på 6,9 MNOK som ikkje tilfredstiller krava til sikringsbokføring og dette er derfor inntektsført.

Beløp i 1000 kr

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Renteinntekt frå foretak i same konsern	34 371	24 930	33 039	0	0	0
Verdiendring på finansielle omløpsmidlar	1 747	418	- 242	1 747	418	- 242
Andre finansinntekter	1 711	7 413	3 066	25 393	18 531	12 006
Sum finansinntekter	37 829	32 761	35 863	27 140	18 949	11 764

9. Skattar

9A) SKILNAD MELLOM RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD OG ÅRETS SKATTEGRUNNLAG ALMINNELEG INNTEKT

Betalbar skatt i årets skattekostnad knytt til alminneleg inntekt kjem fram slik:

Beløp i 1000 kr

	Mor		
	2007	2006	2005
Resultat før skattekostnad	172 764	50 961	132 761
Permanente skilnader	135	- 850	346
Endring i negative midlertidige skilnader	-2 199	- 9 273	5 411
Grunnlag betalbar skatt	170 700	40 837	138 518
28% Betalbar skatt på årets resultat	47 796	11 434	38 785

9B) GRUNNLAG FOR BEREKNING AV UTSETT SKATT OG BRUKT SKATTESATS

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige skilnader og underskot til framføring for skatt på alminneleg inntekt:

Beløp i 1000 kr	Mor			Konsern		
	31.12.07	31.12.06	01.01.06	31.12.07	31.12.06	01.01.06
Anleggsmidlar	-318	- 274	- 361	-106 939	-111 802	-111 905
Omløpsmidlar	298	122	- 36	1 072	- 21 365	106
Pensjonsforplikting	6 304	4 702	2 584	32 160	25 215	11 845
Langsiktig gjeld	0	0	0	4 004	4 004	4 004
Kortsiktig gjeld	-1 779	- 1 148	1 410	-25 864	- 965	1 533
Framførbart underskot	0	0	0	3 428	2 639	1 667
Sum	4 504	3 403	3 597	-92 139	-102 274	- 92 750
Ikkje balanseført utsett skatt	0	0	0	3 410	8 093	9 869
Netto utsett fordel/gjeld i (-)balansen	4 504	3 403	3 597	-88 729	- 94 179	- 82 881

Utsett skattefordel er oppført med utgangspunkt i framtidig inntekt.

Midlertidige skilnader knytt til berekning av skattekostnad på grunnrenteinntekt

Våre estimat viser at Mel kraftverk har opparbeid så stor negativ grunnrenteinntekt til framføring at kraftverket aldri vil kome i posisjon for betalbar grunnrenteskatt. Dette kraftverket vert derfor sett bort frå ved berekning av utsett skatt grunnrente.

Kraftstasjonane Øvre Markevatn, Nedre Markevatn, Oslandsbotn, Stongfjorden, Skorge Trysilfossen, Ekebøfossen, Dauremål og Bjørndalen er under 5.500 kVA installert merke-yting. Stortinget seinka grensa for grunnrenteskatt fom 2008 til 1.500 kVA førjulsvinteren 2007. I januar 2008 sende så Finansdepartementet ut ei pressemelding der det vart varsla at regjeringa ville foreslå å heve grensa igjen til 5.500 kVA for eksisterande kraftverk. Av denne grunn har vi ikkje balanseført utsett skatt grunnrente for kraftverk under 5.500 kVA.

Kraftverka som det vert rekna utsett grunnrenteskatt på er Åskåra I, Åskåra II, Leirdøla, Eidsfossen, Sagefossen, Skogheim og Øksnelvane. Dette er kraftverk som anten er i betalbar posisjon for grunnrenteskatt eller som er venta å kome i slik posisjon i løpet av 10 år.

9C) SPESIFIKASJON AV SKATTEKOSTNADEN

Beløp i 1000 kr

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt						
Årets betalbare skatt på alminneleg inntekt/naturressursskatt	47 796	11 434	38 785	67 549	37 329	66 467
Effekt av SkatteFunn ordning	0	- 9	0	-17	-24	-66
For mykje/lite avsett skatt tidlegare år	-164	- 1 837	-10	-702	- 1 821	4 792
Endring utsett skattefordel alminneleg inntekt	-1 101	194	- 1 583	-4 755	9 202	-6 191
Endring utsett skatt ført direkte mot EK (pensjon)	1 541	2 244	0	6 724	13 761	0
Perioden sin skattekostnad på alm. inntekt/naturressursskatt	48 072	12 026	37 193	68 799	58 446	65 005
Grunnrenteskatt						
Årets betalbare skatt på grunnrenteinntekt	0	0	0	34 807	53 076	34 299
Endring utsett skattefordel grunnrenteinntekt	0	0	0	3 356	- 11 661	-6 661
For mykje/lite avsett skattekostnad frå tidlegare år	0	0	0	-3 328	2 186	-152
Endring utsett grunnrenteskatt direkte mot EK (pensjon)	0	0	0	326	1 295	0
Perioden sin skattekostnad på grunnrenteinntekt	0	0	0	35 161	44 894	27 486
Perioden sin totale ordinære skattekostnad	48 072	12 026	37 193	103 960	103 340	92 491
Perioden sin totale skattekostnad	48 072	12 026	37 193	103 960	103 340	92 491

9D) SPESIFIKASJON AV BETALBAR SKATT I BALANSEN

Beløp i 1000 kr

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Betalbar skatt på årets alm.inntekt	47 796	11 426	38 785	68 226	37 306	66 401
Skuldig betalbar skatt frå tidl år	0	229	229	-254	2 624	1 878
Motrekning av framførbar naturressursskatt	0	0	0	0	0	- 1 643
Betalbar grunnrenteskatt	0	0	0	34 806	53 076	34 299
Til gode grunnrenteskatt frå tidl år	0	0	0	0	0	-840
Skuldig betalbar skatt i balansen	47 796	11 655	39 014	102 778	93 005	100 096

10a Immaterielle egedelar

Konsern	Fallrett	Rettar grøn el	Goodwill	Andre rettar	Sum
					immaterielle egedelar
Anskaffelseskost 01.01.07	92 865	0	72 342	237 033	402 240
Tilgang 2007	0	0	0	815	815
Avgang 2007	0	0	0	0	0
Nedskrivning 2007	0	0	0	0	0
Akkumulert avskrivning 31.12.07	0	0	35 366	34 824	70 190
Balanseført verdi 31.12.07	92 865	0	36 976	203 024	332 865
Årets ordinære av- og nedskrivningar	0	0	6 285	5 495	11 780
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	Uendeleg		12 år	43 år	

GOODWILL-VERDIAR SPESIFISERT PÅ VIRKSOMHETSKJØP

Konsern	Synergier Firdakraft AS	Kundemasse Gloppen Energiverk AS	Kundemasse Ytre Fjordane Kraftlag AS	Sum Goodwill
Tidspunkt for oppkjøp	2000	2001	2003	
Anskaffelseskost 01.01.07	33 449	4 400	34 492	72 342
Tilgang 2007	0	0	0	0
Avgang 2007	0	0	0	0
Nedskrivning 2007	0	0	0	0
Akkumulert avskrivning 31.12.07	15 479	2 640	17 246	35 366
Balanseført verdi 31.12.07	17 970	1 760	17 246	36 976
Årets ordinære av- og nedskrivningar	2 396	440	3 449	6 285
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	15 år	10 år	10 år	

Goodwill-verdien skriv seg frå kostnadsreduksjonar (synergier) gjennom oppkjøpet av Firdakraft AS og drift av anleggsmidlane samla. Anleggsmidlane det her er tale om er kraft-stasjonar og nettanlegg med lang levetid slik at synergieffektane vil ha ein varighet på minst 15 år. I tillegg er det kundemasse som kom inn i konsernrekneskapen gjennom fusjonen med YFK og kjøpet av Gloppen Energiverk AS. Lojaliteten i kundemassen er slik at 10 års avskrivningstid er vurdert til å vere korrekt.

10b Varige driftsmiddel

Mor	Inventar, utstyr, materiell	Adm.bygg	Bustadhus, tomter og hytter	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 01.01.07	18 349	53 070	3 696	950	76 065
Tilgang kjøpte driftsmiddel 2007	2 506	6 847	0	12 233	21 586
Tilgang eigentilv. driftsmiddel 2007	0	0	0	0	0
Avgang 2007	0	0	0	9 353	9 353
Akkumulert avskrivning 31.12.07	12 686	11 439	0	0	24 125
Balanseført verdi 31.12.07	8 171	48 479	3 696	3 829	64 175
Årets ordinære avskrivningar	1 888	1 355	0	0	3 243
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	6,3 år	41,5 år			

Konsern	Kraft- stasjonar	S-netts- anlegg	Hovud fordelings- anlegg	Fordelings- anlegg	Fiber- / røranlegg	Gass- terminal for LNG	Inventar og utstyr	Tomtar og bygningar	Anlegg i arbeid	Sum varige driftsmiddel
Anskaffelseskost 01.01.07	1 242 512	121 849	234 764	580 663	11 589	22 289	78 647	108 315	103 926	2 504 554
Tilgang kjøpte anleggsmidlar 2007	97 469	284	16 956	16 073	4 759	126	14 066	8 315	61 260	219 308
Tilgang eige tilv. anleggsmidlar 2007	971	93	3 263	11 205	73	0	231	0	9 500	25 105
Herav balanseførte lånekostnader	888	0	0	0	0	0	0	0	0	888
Avgang 2007	0	0	0	0	0	0	0	3 685	128 597	132 282
Akkumulert avskrivning 31.12.07	386 298	27 405	148 097	268 284	3 965	3 331	54 832	30 189	0	922 401
Balanseført verdi 31.12.07	954 654	94 821	106 886	339 657	12 456	19 084	37 881	82 756	46 089	1 694 284
Årets ordinære avskrivningar	37 889	5 056	6 114	19 763	907	1 099	7 386	2 149	0	80 363
Antatt økonomisk levetid (snitt) år	33 år	24 år	35 år	29 år	12,8 år	15 år	11 år	50 år		

11. Investeringar i aksjar, dotterselskap og tilknytta selskap

Mor

Beløp i 1000 kr	Forretningskontor	Eigardel/ stemmeandel SFE	Balanseført verdi
Fjord Invest AS	Førde	6,9%	7 975
Fjord Invest Sørvest AS	Førde	6,1%	500
Vestnorsk Enøk AS	Bergen		2 039
Andre selskap		9,8-14,3%	485
Sum andre aksjer			10 999
Eninvest	Gaular	38,7%	9 782
Sum tilknytta selskap			9 782
Aksjar i dotterselskap:			
SFE Kraft AS	Sandane	100 %	135 787
SFE Nett AS	Flora	100 %	264 562
SFE Produksjon AS	Sandane	100 %	822 999
SFE Naturgass AS	Sandane	60 %	7 439
Sum aksjar i dotterselskap			1 230 787
Sum aksjar			1 251 568

Stemmerett i dotterselskap og tilknytta selskap er i samsvar med eigardel.

Konsern

Beløp i 1000 kr	Eigardel/ stemmeandel SFE	Anskaff.- Kostnad	Balanseført verdi
Fjord Invest AS	6,9 %	7 975	7 975
Fjord Invest Sørvest AS	6,1 %	500	500
Vestavind Kraft AS	14,3%	4 500	4 500
Vestnorsk Enøk AS		2 039	2 039
Andre selskap	3-14,3 %	790	790
Sum andre aksjar		15 804	15 804

TILKNYTTA SELSKAP I KONSRNET

	Fossheim Energiverk AS	Eninvest AS	Innvik Kraftverk AS	Fjord Miljøenergi AS	Totalt
Forretningskontor	Jølster	Gaular	Stryn	Vågsøy	
Eigarandel	30,0%	38,7%	30,0%	49,3%	
Stemmeandel	30,0%	38,7%	30,0%	49,3%	
Inngående balanse 01.01	8 952	3 465	15 000	0	27 416
Tilgang i året	0	0	0	2 486	2 486
Andel årets resultat	3 858	673	1 727	-10	6 248
Avskrivning på meirverdiar	- 45	- 252	0	0	- 297
Tilbakebetalt kapital	- 600	0	0	0	- 600
Utgående balanse	12 165	3 886	16 727	2 476	35 253

12. Utlån/Langsiktige fordringar

Beløp i 1000 kr	Konsern		
	2007	2006	2005
Leigeavtale kraftstasjonar	23 209	26 526	29 840
Aktiverte kostnader leigde lokaler	878	1 027	1 177
Andre langsiktige fordringar	3 120	1 116	1 321
Sum utlån/langsiktige fordringar	27 207	28 669	32 338

13. Mellomverande mellom selskap i same konsern

Mor	Kundefordringar			Andre kortsiktige fordr.			Utlån		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Foretak i same konsern	431	10 302	4 408	201 795	107 172	204 038	660 000	660 000	592 429
Sum	431	10 302	4 408	201 795	107 172	204 038	660 000	660 000	592 429

Beløp i 1.000 kr	Leverandørgjeld			Anna kortsiktig gjeld			Langsiktig gjeld		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Foretak i same konsern	76	-18	112	2 573	3 354	3 168	200 000	200 000	220 000
Sum	76	-18	112	2 573	3 354	3 168	200 000	200 000	220 000

14. Andre kortsiktige krav

Fordringar med forfall seinare enn eitt år:

Beløp i 1000 kr	Konsern		
	2007	2006	2005
Driftskonto hos Statkraft	1 114	1 114	1 114
Periodiseringar	0	0	0
Sum	1 114	1 114	1 114

15. Marknadsbaserte finansplasseringar og rentebytteavtaler

Beløp i 1.000 kr	Kjøpsverdi	Pålydande valuta	Bokført verdi	Marknadsverdi
Renteberande sertifikat og obligasjonar	87 272	NOK	86 209	86 209
Marknadsverdi av rentebytteavtalar		NOK	6 918	6 918
Sum	87 272		93 127	93 127

Rentebytteavtalene er vurdert som lett omsettelege til kontantar og derfor vurdert til verkeleg verdi og klassifisert saman med sertifikat og obligasjonar.

SFE har pr 31.12.2007 følgjande rentebytteavtalar:

Rentebytteavtalar pr 31.12.2007	Beløp (mill. kr)	Start	Slutt	SFE mottek flytande rente	SFE betalar fastrente
Swap 1	50	2003	2008	6 mnd Nibor	6,29%
Swap 2	30	2005	2010	6 mnd Nibor	5,05%
Swap 3	30	2005	2010	6 mnd Nibor	3,729%
Swap 4	50	2005	2010	6 mnd Nibor	3,979%
Swap 5	30	2005	2010	6 mnd Nibor	3,83%
Swap 6	50	2006	2011	6 mnd Nibor	3,935%
Swap opsjon 1 *)	100	2006	2008	3 mnd Nibor	3 mnd Nibor -0,33%

*) SFE betalar 3 mnd Nibor -0,33% så lenge 3 mnd Nibor er over 3,80%.

Går 3 mnd. Nibor under dette nivået betalar SFE 3,80%, dvs. SFE har ein løpande vinst på 0,33% så lenge 3 mnd. Nibor er over 3,80%.

16. Bank, post

Posten er samansett slik:

Beløp i 1000 kr

	Mor			Konsern		
	31.12.07	31.12.06	31.12.05	31.12.07	31.12.06	31.12.05
Forskotstrekk	771	690	703	4 648	3 979	3 850
Bankinnskott depotkto.		0	0	16 300	22 134	6 077
Øvrige bankkonti	793	11	58	1 032	19 843	45 204
Kasse	0	0	0	0	0	0
Sum	1 564	701	761	21 980	45 956	55 131

Av dette er kr 771.000 bundne skattetreksmidlar for mor og kr 4.648.000 for konsernet.

På depotkonto i SFE Kraft AS er kr 16.300.000,- bunde til fordel for Nord Pool og Statnett.

Konsernet har ein unytta kassekreditt på 100 mill.

17. Eigenkapital

Mor

Eigenkapitalen er endra slik frå 31.12.2006 til 31.12.2007:

Beløp i 1000 kr.	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annan eigenkapital	Sum
Eigenkapital 31.12.2006	739 611	359 588	5 847	1 105 046
Nedsetting av overkursfond for overføring til annan eigenkapital	0	-300 000	+ 300 000	0
Brutto estimatavvik vedrørende pensjonsforpliktelse (SORIE)	0	0	- 5 504	- 5 504
Endring utsett skatt pga pensjonsendring	0	0	+ 1 541	+ 1 541
Årets resultat	0	0	124 692	124 692
Foreslege utbytte	0	0	- 305 459	- 305 459
Eigenkapital 31.12.2007	739 611	59 588	121 117	920 316

Konsern

Beløp i 1.000 kr

Beløp i 1.000 kr	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annan eigenkapital	Minoritet- interessar	Sum
Eigenkapital 31.12.2006	739 611	359 588	151 922	4 171	1 255 292
Nedsetting av overkursfond for overføring til annan eigenkapital	0	- 300 000	300 000	0	0
Brutto estimatavvik vedrørende pensjonsforpliktelse (SORIE)	0	0	- 24 001	-14	-24 015
Endring utsett skatt pga pensjonsendring	0	0	6 720	4	6 724
Endring utsett grunnrenteskatt pga pensjonsendring	0	0	326	0	326
Årets resultat	0	0	150 853	- 286	150 567
Foreslege utbytte	0	0	-305 459	0	-305 459
Eigenkapital 31.12.2007	739 611	59 588	280 361	3 875	1 083 435

18. Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjonærer 31.12.2007	A-Aksjar	B-Aksjar	Sum aksjar	Sum pålydande	Eigar-andel
Sogn og Fjordane fylkeskommune	2 373 936	1 186 966	3 560 902	356 090 200	48,15 %
Bergenhalvøens Kommunale Kraftselskap AS	1 900 275	950 138	2 850 413	285 041 300	38,54 %
Flora kommune	222 421	111 211	333 632	33 363 200	4,51 %
Gloppen kommune	165 637	82 818	248 455	24 845 500	3,36 %
Bremanger kommune	118 383	59 192	177 575	17 757 500	2,40 %
Askvoll kommune	70 860	35 430	106 290	10 629 000	1,44 %
Selje kommune	68 398	34 201	102 599	10 259 900	1,39 %
Eid kommune	7 135	3 568	10 703	1 070 300	0,14 %
Naustdal kommune	3 690	1 846	5 536	553 600	0,07 %
Totalt	4 930 735	2 465 370	7 396 105	739 610 500	

A-aksjene kan berre eigast av aktørar som kan definerast som offentlege etter industrikonsejnslova. Forøvrig er det ingen skilnader mellom A og B-aksjene

19. Pensjonskostnader og –forpliktingar

SFE si pensjonsordning omfattar i alt 35 tilsette, 11 pensjonistar og 14 oppsette for morselskapet og 190 tilsette, 108 pensjonistar og 69 oppsette for konsernet. SFE har plikt til å ha Offentleg TenestePensjon (OTP) for dei tilsette. Dette kravet er innfridd gjennom ytelsesbasert pensjonsordning.

SFE er medlem i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Norsk RekneskapsStiftelse har slege fast at pensjonsordninga i KLP skal handsamast som "Multiemployer plans". Utviklinga i internasjonale rekneskapsstandardar har gått i retning av at "Multiemployer plans" stort sett vert rekneskapsført i tråd med reglar som gjeld for ytelsesplanar med balanseføring av pensjonsforplikting eller pensjonsmidlar og kostnadsføring av perioden si opptening. KLP har berekna pensjonsforpliktingane i SFE i henhold til norsk rekneskaps-standard for pensjonskostnader. Når det gjeld AFP-ordninga har SFE denne i LO/NHO-ordninga. Arbeidsgjevar betaler inn ein kontingent til LO/NHO-ordninga basert på antall årsverk. For tilsette som tek ut AFP betaler arbeidsgjevar ein eigenandel på 25% medan det vert gjeve eit statstilskot på 40%. I nedanforståande talmateriale er AFP slege saman med tenestepensjonsordninga.

Følgande forutsetningar er brukt i berekningane:

	2007	2006	2005
Årleg avkastning	5,75%	5,40%	6,0%
Diskonteringsrente	4,70%	4,50%	5,0%
Årleg lønsvekst	4,25%	3,75%	3,0%
Årleg vekst G-beløp	4,25%	3,75%	3,0%

SFE har nytta føresetnadane frå Rekneskapsstiftinga si vegleiing pr september, med unntak for årleg lønsvekst. Grunnen til dette er alderssamansettinga i konsernet med høg gjennom-snittsalder som tilseier eit lågare karrieretillegg enn gjennomsnittleg.

UTTAKSANDEL AFP PR ALDERSGRUPPE

	2007	2006	2005
62 år	20%	20%	20%
63 år	30%	30%	30%
64 år	40%	40%	40%
65 år	50%	50%	50%
66 år	60%	60%	60%

Turn over er berre teke omsyn til i forhold til AFP-ytingar. Det er lagt til grunn at turn over utgjør 20% for gruppa under 20 år og at den vert avtrappa frå 8 % frå gruppa 20-23 år til 1% for gruppa 46-50 år. For gruppa over 50 år vert det ikkje rekne med turn over.

PENSJONSKOSTNAD

Beløp i 1000 kr.

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Årets pensjonsopptening	1 871	1 566	1 794	10 275	8 494	7 918
Rente- og adm.kostnad	2 226	1 907	1 979	11 452	9 753	8 991
Avkastning pensjonsmidlar	1 706	1 739	1 723	8 604	8 756	7 870
Netto pensjonskostnad	2 391	1 734	2 050	13 123	9 490	9 039
Arbeidsgj.avg	253	244	289	1 391	1 701	1 275
Rekneskapsført pensjonskostnad	2 644	1 979	2 339	14 513	10 829	10 314
Estimatavvik	- 237	450		873	1 401	
Betalt premie inkl arbeidsgj.avg	2 407	2 430		13 640	12 229	

	Mor			Konsern		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Beløp i 1.000 kr						
Pensjonsforplikting	54 532	45 619	38 917	277 530	235 426	177 316
Verdi av pensjonsmidlar	34 177	30 900	30 827	173 680	156 500	140 237
Netto forplikting	20 355	14 719	8 089	103 851	78 926	37 079
Arb.gj avg	2 158	2 075	1 141	11 008	11 129	5 228
Netto forplikting inkl avg.	22 513	16 794	9 230	114 859	90 055	42 307

20. Langsiktig gjeld

Mor

Beløp i 1.000 kr

ISIN-nr.	Rente-regulering	Forfall	Rente pr 31.12.2007	Nedbetalt 2007	Restlån 01.01. 2007	Restlån 31.12. 2007
138914	Put/Call		2,80%	105 250	105 250	0
10317944	Fast lån	01.06.2011	4,60%		200 000	300 000
10324908	FRN lån	03.08.2009	5,83%		275 000	275 000
Behaldning obligasjonar i egne lån					0	- 5 000
SUM OBLIGASJONSLÅN					580 250	570 000
Lån frå dotter SFE Kraft			3m Nibor		200 000	200 000
SUM LANGSIKTIG GJELD					780 250	770 000

KONSERN

Konsernet har langsiktig gjeld som spesifisert under:

Beløp i 1000 kr.

Låne type	Rente pr 31.12.2007	Nedbetalt 2007	Restlån 01.01.2007	Restlån 31.12.2007
Obligasjonslån		105 250	105 250	0
Obligasjonslån	4,60%		200 000	300 000
Obligasjonslån	5,83%		275 000	275 000
Behaldning obligasjonar i egne lån			0	- 5 000
SUM OBLIGASJONSLÅN			580 250	570 000
Banklån, serielån 3m Nibor +0,9%		12 772	12 772	0
Banklån, serielån 1m Nibor +0,22%		5,90%	0	19 000
SUM LANGSIKTIG GJELD			593 022	589 000

Beløp i 1.000 kr	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005
ELSAM-avtalen	27 946	30 015	32 084
Kapitaliserte verdier ikkje utbygde vassdrag	14 300	14 300	14 300
Anna forplikting	700	800	900
SUM AVSETTING FOR FORPLIKTINGAR	42 946	45 115	47 284

Under forpliktingar inngår kapitalisert verdi på evigvarande godtgjersler knytt til ikkje utbygde vassdrag slik som dette:

Vassdrag	Kapitalisert verdi
Gaularvassdraget	11 000
Gjengedalsvassdraget	3 300

SFE Produksjon AS leverer frikraft til 78 grunneigarar i Gaular- og 30 grunneigarar i Gjengedalsvassdraget. Dette representerer ein årleg kostnad på i storleiksorden 1,3 mill.

Ved berekning av kapitaliserte verdier er det lagt til grunn marknadsprisar på kraft og nett-leige og ei diskonteringsrente på 4,7%. For Gjengedalsvassdraget er det forutset at det vert gjennomført ei kraftutbygging innan 2017 slik at godtgjersla ikkje er nedkapitalisert lenger fram enn dette. For Gaularvassdraget er det lagt til grunn utbygging av to mikrokraftverk innan 2012 og to nye innan 2017 som vil gje inntekter gjennom tilbakeleige av fallrettar. Dette

kjem i tillegg til allerede utbygde mikrokraftverk. Dersom det ikkje vert gjeve nødvendig konsesjon for kraftutbygging i Gjengedal eller vassrettane i Gaularvassdraget ikkje kan utnyttast vil dette påverke kapitalisert verdi av frikraftforpliktingane vesentleg. Det kan då vere tale om ei fleirdobling av forpliktingane.

MOR OG KONSERN

Gjeld som har forfall meir enn fem år etter avslutning av rekneskapsåret:

<i>Beløp i 1.000 kr</i>	2007	2006	2005
Obligasjonslån	0	0	238 240
Gjeld til kredittinstitusjonar	14 250	6 934	3 792
Øvrig langsiktig gjeld	32 101	34 270	36 439
SUM LANGSIKTIG GJELD	46 351	41 204	278 471

Utbetalt forskotsbeløp knytt til ELSAM-avtalen er ført opp i balansen under avsetting for forpliktingar.

Beløpet pr. 31.12.07 er 27,9 mill. kr. Forskotsbeløpet vert inntektsført med 1/25 pr år frå 1995.

21. Pantsetjingar og garantiar

Bokført gjeld som er sikra med pant:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Mor			Konsern		
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005
Obligasjonslån	0	105 250	464 678	0	105 250	464 678
Banklån	0	0	0	0	12 772	5 958
Sum	0	105 250	464 678	0	118 022	470 636

Bokført verdi av eignelutar som er stilt som tryggleik for bokført gjeld:

<i>Beløp i 1.000 kr</i>	Mor			Konsern		
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005
Kraftstasjonar	0	0	0	0	648 754	670 704
Faste eigedommar	0	0	0	0	20 330	13 234
Nettanlegg	0	0	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0	669 084	683 938

Konsernkontoavtale inngått med DnBNOR inkluderer kassakreditt og trekkrett samt Nord Pool og Elsam garantiar.

Alle konsernselskapa har gjensidig garantert for desse kredittane. SFE har overfor DnBNOR avgitt negativ pantsettingserklæring.

22. Finansiell marknadsrisiko

Som kraftprodusent er SFE utsett for store svingingar i marknadsprisane på kraft. For å handsame og redusere denne risikoen har styret vedteke ein marknadsstrategi som tilseier at ein del av krafta skal vere seld for dei første åra. På denne måten vert SFE sitt årsresultat mindre utsett for svingingane i kraftprisane enn det som elles ville vore tilfelle. Det er etablert rutinar som sørgjer for at dei fastsette posisjonane vert overhaldne. Produkt SFE handlar for å redusere risikoen er futures og forwards på Nord Pool og forwards i den bilaterale marknaden. I tillegg handlar SFE sals- og kjøpsopsjonar for sikringsformål.

Av middelproduksjonen på 1.380 GWh er følgjande volum prissikra framover i tid:

Årstal	2008	2009	2010	2011	2012
Volum i GWh	1 162	1 153	1 086	715	164

SFE har vedteke ein valutastrategi som tilseier at ein del av konsernet sine forventa kontant-straumar i valuta skal valutasikrast. Valutarisiko utgjer både direkte og indirekte ein økonomisk risiko ved at den fysiske kraftprisen og alle finansielle avtaler på Nord Pool vert fastsett i Euro. Sikring av kontantstraumar i valuta vert gjort gjennom valutaterminar i samsvar med vedteken valutastrategi. Formålet med terminkontraktane er å sikre ein kontantstraum i norske kroner.

SFE har følgjande valutaterminar ved årsskiftet:

Valutaterminar År		Sum Euro (mill. euro)	Pålydende (mill. kr)	Marknadsverdi 31.12.2007 (mill. kr)	Urealisert meir/ mindreverdi 31.12.2007 (mill. kr)
2008 sluttbruk	Kjøp Euro	4,1	33,6	32,7	- 0,9
Sum sluttbruk	Kjøp Euro	4,1	33,6	32,7	- 0,9
2008 engros	Sal Euro	- 3,6	- 30,0	- 29,1	0,9
2009 engros	Sal Euro	- 3,0	- 24,6	- 24,3	0,3
Sum engros	Sal Euro	- 6,6	- 54,6	- 53,4	1,2

Valutaterminar gjort for valutasikring av fastpriskontraktar for sluttbruksegmentet er sikringsbokført. Mindreverdien på 0,9 mill. kr er såleis ikkje kostnadsført. Valutaterminar gjort for sikring av Euro-kontantstraumar frå engroshandel er bokført til verkeleg verdi, dvs. 1,2 mill. kr er inntektsført i rekneskapan for 2007.

SFE har ein vedteken finansstrategi for å handtere risiko knytt til finansmarknaden. For innlåna er det definert reglar for durasjon og rentereguleringstidspunkt. Det er etablert rutinar som sørgjer for at dei vedtekne rammene vert haldne. Ein relativt stor del av låneportefølja har lang rentebinding. SFE har ein back-stop gjennom avtale om trekkrett inngått med DnBNOR. Selskapet er ikkje utsett for valutarisiko gjennom låneportefølja. Overskotslikviditet vert plassert hovudsakleg i renteberande papir med kort rentebinding.

23. Konsesjonar

NVE har etter heimel i lov av 29. juni 1990 (energilova) gjeve SFE Nett AS konsesjon til omsetting av elektrisk energi (omsettingskonsesjon) fram til 31.12.2009. SFE Nett AS har i tillegg anleggskonsesjonar og områdekonsesjonar i selskapet sitt forsyningsområde. Anleggskonsesjonar og områdekonsesjonar gjeld til 01.01.2016.

24. Heimfallsrett

Etter industrikonsesjonslova, lov av 14. desember 1917 nr 16, er SFE ein offentleg eigar som kan få evigvarande konsesjonar. Ein offentleg eigar er i denne samanheng eit selskap der minst 2/3 av kapitalen direkte eller indirekte er eigd av stat, kommunar eller fylkeskommunar. Som offentlege eigarar er SFE Produksjon AS og Firdakraft AS gitt evigvarande konsesjonar

25. Informasjon om dotterselskap og segmentresultat

	Mor	SFE Kraft AS	SFE Produksjon AS	SFE Nett AS	SFE Naturgass AS	Firdakraft AS
Driftsinntekter	38 551	458 445	229 542	283 254	8 073	59 564
Driftskostnader	39 745	422 867	130 527	184 518	8 352	36 118
Driftsresultat	-1 194	35 577	99 015	98 736	-279	23 446
Nto. finanspostar	183 958	11 057	2 609	-917	-711	1 160
Res. før skatt	182 764	46 635	101 624	97 819	-990	24 606
Skattekostnad	50 872	14 158	60 285	27 832	-276	7 783
Res. etter skatt	131 892	32 476	41 339	69 987	-713	16 823
Anleggsmidlar	1 980 348	227 804	1 243 733	639 715	25 722	167 232
Omlaupsmidlar	312 548	153 028	61 795	260 937	7 862	46 237
Sum eignelutar	2 292 896	380 832	1 305 528	900 652	33 584	213 469
Eigenkapital	927 516	163 260	832 817	315 629	9 688	166 525
Langsiktig gjeld	792 513	38 719	357 230	462 076	19 035	15 000
Kortsiktig gjeld	572 867	178 853	115 481	122 947	4 861	31 944
Sum EK og gjeld	2 292 896	380 832	1 305 528	900 652	33 584	213 469

■ ■ ■ 26. Segmentresultat 2007

<i>Beløp i 1000 kr</i>	Kraft- produksjon	Monopol	Sluttbruk	Naturgass	Øvrig Verksemd	Eliminering	Konsern
Driftsinntekter:							
Sal av kraft	430 852	0	225 531	0	0	-224 746	431 637
SI av overføringstenester	0	264 663	225 531	0	0	-12 233	252 430
Andre driftsinntekter	16 356	2 161	6 631	8 073	53 443	-50 198	36 466
SUM DRIFTSINTEKTER	447 208	266 824	232 162	8 073	53 443	-287 177	720 533
Driftskostnader:							
Kjøp av kraft	134 305	15 426	210 251	0	0	-225 927	134 055
Kjøp av overføringstenester	14 855	25 611	0	0	0	-12 486	27 980
Løn og sos. kostn.	30 932	51 873	6 007	375	30 473	556	120 216
Aktivering av egne tilvirka driftsmiddel	-3 025	-20 446	0	0	-310	21	-23 760
Avskrivningar	45 879	36 462	4 555	1 166	4 084	0	92 146
Eigedomsskatt/ avgifter	27 986	2 603	0	63	150	190	30 992
Andre driftskostnader	47 283	56 953	6 185	6 748	19 847	-49 531	87 485
SUM DRIFTSKOSTNADER	298 216	168 482	226 998	8 352	54 244	-287 177	469 114
DRIFTSRESULTAT	148 993	98 342	5 164	-279	-801	0	251 419

Til generalforsamlinga i Sogn og Fjordane Energi AS

REVISJONSMELDING FOR 2007

Vi har revidert årsrekneskapen for Sogn og Fjordane Energi AS for rekneskapsåret 2007 som syner eit overskot på kr 124.692.000 for morselskapet og eit overskot på kr 150.567.000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegg til bruk av overskotet. Årsrekneskapen inneheld selskapsrekneskap og konsernrekneskap. Selskapsrekneskapet inneheld resultatrekneskap, balanse, kontantstraumsoppstilling og opplysningar i notar. Konsernrekneskapet inneheld resultatrekneskap, balanse, kontantstraumsoppstilling og opplysningar i notar. Rekneskapslova sine regler og god rekneskapskikk i Noreg er nytta ved utarbeidinga av rekneskapen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagt fram av styret og dagleg leiar for selskapet. Oppgåva vår er å vurdere og uttale oss om årsrekneskapen og andre tilhøve slik revisorlova krev.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, herunder revisjonsstandardar vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardane krev at vi planlegg og utfører revisjonen slik at han gir oss den tryggleiken vi treng for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som ligg til grunn for informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei rekneskapsprinsippa som er nytta, og av vesentlege rekneskapsestimat, og dessutan vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god revisjonsskikk, omfattar revisjon også ein gjennomgang av selskapet si forvaltning av formuen og rekneskaps- og internkontrollsystema. Vi meiner at revisjonen vår gir eit forsvarleg grunnlag for uttalinga vår.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av selskapet og konsernet si økonomiske stilling 31. desember 2007 og for resultatet og kontantstraumane i rekneskapsåret i samsvar med god rekneskapskikk i Noreg
- leiinga har oppfylt plikta si til å syte for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.
- opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegg til bruk av overskotet, er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Florø, 26. mars 2008

Deloitte AS

Rune Norstrand Olsen
statsautorisert revisor

Nøkkeltal

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Omsetnad:											
<i>Driftsinntekter</i>	720 533	658 860	617 680	546 389	553 219	352 262	348 196	354 624	366 938	306 720	409 209
Resultat:											
<i>Driftsresultat</i>	251 419	213 505	244 830	191 796	185 481	128 088	123 265	126 357	109 985	79 059	65 120
<i>Netto driftsmargin</i>	34,9 %	32,4 %	39,6 %	35,1 %	33,5 %	36,4 %	35,4 %	35,6 %	30,0 %	25,8 %	15,9 %
<i>Ordinært resultat før skatt</i>	254 527	204 781	217 531	165 273	146 483	97 885	78 917	81 090	73 076	26 241	13 084
<i>Årsresultat</i>	150 567	101 440	125 040	60 420	88 478	58 457	43 457	64 082	47 018	26 131	11 021
Rentabilitet:											
<i>Totalrentabilitet</i>	11,40%	9,80%	10,80%	8,90%	8,50%	8,00%	8,20%	9,50%	9,10%	6,40%	5,00%
<i>Eigenkapitalrentabilitet</i>	12,90%	8,00%	9,80%	7,50%	7,40%	7,40%	8,30%	21,90%	13,10%	8,20%	3,00%
Investeringar:	116 456	111 508	69 992	91 894	83 110	22 508	24 293	9 596	4 815	5 153	17 826
Soliditet/kapital-tilhøve pr. 31.12											
<i>Eigenkapitalandel</i>	43,0 %	50,9 %	55,2 %	52,8 %	53,10%	43,70%	47,80%	13,00%	27,90%	22,90%	22,30%
<i>Likviditetsgrad I</i>	0,7	1,0	0,7	0,8	0,9	1,2	1,8	0,3	0,8	1,2	1,0
<i>Rentedekningsgrad</i>	949%	773%	682%	462%	356%	320%	233%	236%	234%	141%	123%
Personal:											
<i>Antal tilsette pr. 31.12</i>	197	191	190	188	195	109	116	98	77	81	86
<i>Antal årsverk</i>	193	184	179	180	185	102	106	89	70,4	73,8	78,7
Produksjon/omsetnad:											
<i>Eigenproduksjon (GWh)</i>	1 622	1 277	1 699	1 348	1 279	1 273	1 190	1 447	1 212	1 020	1 127

SFE SINE DOTTERSELSKAP

SFE Nett

Beløp i 1.000 kr

Hovudtal	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter	281 717	216 652	203 011	205 298
Driftsresultat	98 736	43 963	32 240	48 929
Resultat før skatt	97 819	34 199	20 356	37 507
Totalkapital	900 652	805 667	737 742	782 010
Antal årsverk 31.12.	102,0	101,0	101,6	92,1
Lvert energi i GWh				
Regionalnett/ Distribusjonsnett	605	561	580	558

SFE Produksjon

Beløp i 1.000 kr

Hovudtal	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter	264 426	278 468	217 019	207 354
Driftsresultat	122 461	160 361	109 932	103 796
Resultat før skatt	126 230	152 289	93 387	82 346
Totalkapital	1 305 528	1 389 865	1 298 995	1 374 162
Antal årsverk 31.12.	35	31	31	31,5
Produksjon i GWh (inkl. Firdakraft)	1 622	1 277	1 699	1 348

SFE Kraft

Beløp i 1.000 kr

Hovudtal	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter	458 333	470 464	447 432	315 090
Driftsresultat	35 577	-7 709	81 025	22 502
Resultat før skatt	46 635	-1 738	86 135	27 867
Totalkapital	380 833	393 840	445 056	361 781
Antal årsverk 31.12.	26,0	24,7	23,1	24,8

SFE Naturgass

Beløp i 1.000 kr

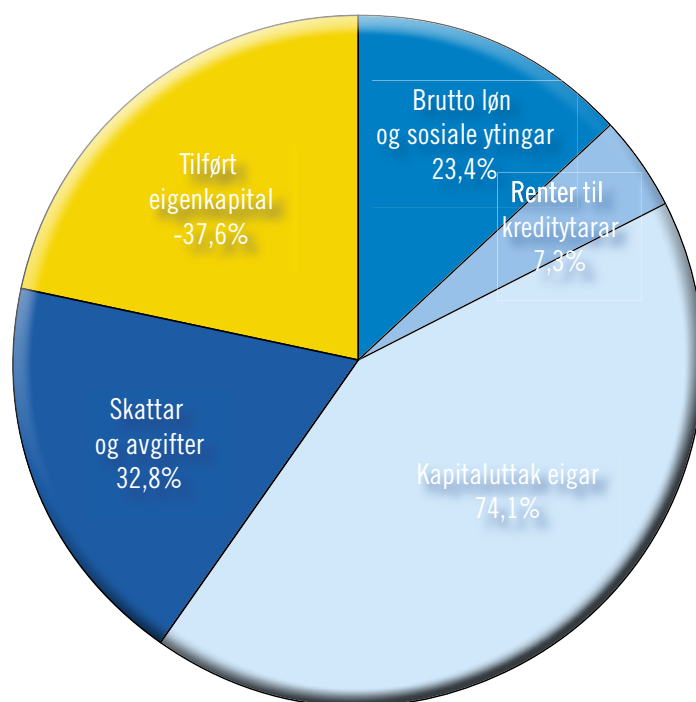
Hovudtal	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter	8 073	3 937	1 833	715
Driftsresultat	-279	-649	-301	-808
Resultat før skatt	-990	-903	-517	-1 092
Totalkapital	33 584	31 491	27 283	18 284

Verdirekneskap

Dette oppsettet syner kva verdiskaping det har vore i konsernet i 2007 og korleis desse har blitt fordelt på dei ulike interessegruppene i samfunnet.

Beløp i 1.000 kr

Driftsinntekter	720 533	
÷ forbruk av innkjøpte varer/tenester	249 520	
= brutto verdiskaping i eiga verksemd		471 013
± kapitalslit (ord.avskrivningar)	92 146	
= netto verdiskaping i eiga verksemd		378 867
+ finansinntekter	33 091	
= verdier til fordeling frå eiga verksemd		411 958
+ offentlege tilskot		0
= verdier til fordeling i alt		411 958
so er fordelt slik:		
Tilsette		
brutto løn og sosiale ytingar	96 456	23,4 %
Kapitalinnskytarar		
renter til kredittatarar	29 983	7,3 %
kapitaluttak eigar	305 459	74,1 %
Stat, kommunar		
skattar og avgifter	134 952	32,8 %
Verksemda		
tilført eigenkapital	(154 892)	-37,6 %
	411 958	100,0 %

**Sogn og Fjordane
Energi AS**

Bukta
6823 Sandane
Tlf. 57 88 47 00
Fax 57 88 47 01
E-post: post@sfe.no
Internett: www.sfe.no

Grafisk Produksjon:
E. Natvik Prenteverk AS

*Framsida: Shutterstock.com
Bilde side 5 Oskar Andersen
Andre bilete: Bjørn Inge Solheim*